

Tidningen

Hemvärvnet

NATIONELLA
SKYDDSSTYRKORNA

#1-2010

Från fjäll till öken

Besök på Cold Response i Norge
och fokus på Afghanistan

Ohly mot Björklund i duellen
Öva din psykiska motståndskraft
Så bär du din uniform rätt

KÄSA • BESTICK • GUMMISTÖVRLAR 90 • TÄLTLYKTA • FÄLTPADE

MILITÄRA FORDON SAMT UTRUSTNING

M 59 SKJORTA
UPP TILL STORLEK 49

ALE PONCHO
STORLEK: (LÄNGD X BREDD)
225 X 135 CM
FÄRGER: GRÖNT, SVART
OCH SVENSKT CAMOUFLAGE

ALE CYCLONE, ETT
PRAKTISKT ALLVÄDERSTÄLL
STORLEK: S, M, L, XL, XXL
FÄRGER: GRÖNT, SVART OCH
SVENSKI CAMOUFLAGE

10% RABATT
VID KÖP AV ALE
CYCLONE-PRODUKTER

OBS! DU MÅSTE UPPGEE TIDNINGEN HEMVÄRNET I SAMBAND MED
BESTÄLLNINGEN. ERBJUDANDET GÄLLER T 0 M 2010-05-07.
PRISET INKLUDERAR EJ EVENTUELL FRAKTKOSTNAD.

Active Life Equipment
Kvarngatan 10, Slutarp / Falköping
0515 - 330 04, 0515 - 330 05, 0515 - 330 06,
0708 - 51 93 03, Fax: 0515 - 333 90, info@surplus.se
Ring före besök
www.surplus.se

HALSDUK • PARKAS N3B • PÄLSMÖSSA • CYKEL • SKIDOR

HINKAR • GRÄSPADE • VÄRMEBÄCKA 90 • VÄRMEBYXA 90 • RYGSÄCKAR • MASKERINGSVÄT • TELEFONVÄXEL • SNÖSKYFFEL • FÖRBANDSVÄSKOR • VATTENDUNKAR • TÄLT • FÄLTFÄLASKA • FICKLAMPA • SNÖKEDJA • HALSDUK • PARKAS N3B • PÄLSMÖSSA • CYKEL • SKIDOR

HÖGVAKTS MEDALJ

1-20 DYGN, BRONS
21-50 DYGN, SILVER
51-100 DYGN, GULD
>101 DYGN, GULD M
LAGERKRANS

Musiksoldat och fanfö
räknar antal pågångar

Medalj och släpsspänne
425 kr
Miniatyr
250 kr

Beställ på
www.ancile.se

Ta rygg på ett av Sveriges starkaste varumärken

- annonsera
i Tidningen
Hemvärvnet

**Kontakt
och bokning**
Patric Vedin, News Factory
08-587 865 35, 070-542 96 93

Tidningen
Hemvärvnet

**FAKTA OM
HEMVÄRNET**

Alla i Hemvänet är med frivilligt. Personalen över mellan 4 till 13 dagar per år beroende på befattning. Uppfyller du ditt avtal får du minst 3500 kronor per år, du kan gå ur när du vill.

Hemvärens viktigaste uppgifter är att bevara, skydda, ytövervaka samt stödja det civila samhället vid fred, kris och krig.

Hemvärnsförbanden ska med mycket kort varsel kunna sättas in över hela landets yta. Med huvuddelen inom 24 timmar efter order och med tillfälligt sammansatta enheter inom 6 timmar.

2014 ska det finnas 40 bataljoner med cirka 22 000 hemvärnssoldater, varav cirka 17 000 ingår i de Nationella skyddsstyrkorna.

Alla soldater tillhör någon av de 22 utbildningsgrupperna som finns spridda över hela landet. Utbildningsgrupperna är ansvariga för övningar och utbildning.

Vill du gå med? Gå in på hemvartnet.se eller soldat.nu. Personer som inte gjort värnplikt kan bli specialister eller gå tremånadersutbildningen GSU-Hv.

hemvartnet.se

LEDARE / RIKSHEMVÄRNSCHEFEN

Nu är vi igång ...

> Välkommen till ett spännande 2010! Ett 2010 som är ett jubileumsår för oss i Hemvänet – det är den 29 maj exakt 70 år sedan Kungl Maj:t fattade beslut om inrättande av ett hemvärn. Här står vi nu idag, med 70 års erfarenhet och full fart i i framtiden. Jag vill att du som hemvärnssoldat känner stolthet över att vara en del av Sveriges försvar. Vi går nu in i en förändring och vi går i täten inom Försvarsmakten. Vi är först med att genomföra den nya grundläggande militära utbildningen GMU/GSU, vi är först med att föra in ett reformerat KFO-system och man skulle kunna säga att 70 år efter hemvärvnets bildande övergår alla till frivillighet.

Vi behöver inte efterlikna någon annan. Hemvänet med de nationella skyddsstyrkorna har tydliga uppgifter och inom dessa skall vi vara mycket professionella. Vi är efterfrågade. Vårt system skall kunna verka i såväl fred, kris som krig och du är en del av detta med ditt engagemang, din förmåga och med din plats och position i samhället.

Vi reviderar under våren/sommaren TOEM och arbetet med att skapa stabila och "livskraftiga" förbandsenheter pågår ute i landet. Detta kräver också ditt engagemang, och ett visst mått av ödmjukhet för att det är en hel del arbete som måste utföras rent praktiskt. Det är särskilt viktigt att vårt unika medinflytandessystem används aktivt i det arbete som nu påbörjats.

I skrivande stund har årets första soldater till GSU/GMU ryckt in. Det är Dalarna, Gotland och Östergötland som är först ut. Ett intensivt rekryteringsarbete har pågått och pågår och vi har idag över 3 500 intresseanmälningar och nästan

1 300 ansökningar till våra utbildningsplatser. Det är viktigt att kunna omhänderta även de som nu inte kommer att få en plats på GSU/GMU. Rekrytering till någon av avtalsorganisationerna är ett bra alternativ.

I SLUTET AV förra året fattade jag beslutet att sex hemvärnsmusikkårer inte längre skulle få vara just hemvärnsmusikkårer. Detta är resultatet av en process som pågått sedan 2006 och innebär att alla våra musikkårer ska klara att genomföra högvakts- och statsceremoniell spelning. Detta är ett mycket viktigt krav utgående från "försvarsmaktsnyttan" och därmed indirekt för möjligheten att ha kvar hemvärnsmusiken. Jag vill understryka att de musikkårer som nu inte längre kommer att finnas med, inte spelar dåligt men att de inte klarat den högsta nivån. Samtidigt vill jag gratulera de kårer som klarat de hårdta kraven. ●

Roland Ekenberg
Rikshemvärvnschef

I almanackan:

18/2 Besök vid Ledningsträningsövningen i Enköping

V.8 Cold Response i norra Norge

3/3 Deltar i ett allmänt seminarium i Sundsvall med fokus på Hemvänet i samhället.

Ingen återvändo

➤ En sak är säker. Allting förändras, varje sig vi vill det eller inte. Det gäller även Hemvärnet.

Under arbetet med Hemvärnets jubileumsbok har jag kunnat följa hur engagemanget och uppskattningen för vår verksamhet varierat i takt med samhällsutvecklingen. Ju kallare (säkerhetspolitiskt) klimat, desto varmare känslor för Hemvärnet. För tyvärr är det så än i dag att kriser och naturkatastrofer gör stödet starkare. Den 29 maj är det vår tur att fira 70 år, och vi kan glädja oss åt ett pånyttfört intresse för det nationella försvaret och ett allt vassare Hemvärn med de nationella skyddsstyrkorna. Här på tidningen kommer vi bland annat fira med ett extra tjockt jubileumsnummer.

ÄVEN TIDNINGAR MÅSTE förändras. Numret du håller i handen har ny layout och delvis nytt innehåll. Förutom de vanliga nyhets- och reportageblocken har vi tydliga avdelningar för faktaartiklar, granskningar och olika teman. Årets första nummer har fokus på Afghanistan, något som blev mer aktuellt än planerat på grund av de tragiska dödsfallen.

Tidningen som ägs av rikshemvärnsrådet ska vara en förbindelseförbindelse mellan hemvärnssoldater och övriga Försvarsmakten. Men vår uppgift är också att rapportera om problem och de skilda

åsikter som finns i Hemvärnet. Vi är den största oberoende tidningen om försvarsfrågor i Sverige och detta ska givetvis återspeglas i innehållet.

ARBETET MED DEN nya tidningen är inte klart, precis som med resten av Hemvärnet måste vi prova oss fram innan vi hittar ett vinnande koncept. Här har du som läsare och hemvärnssoldat en viktig roll att spela. Vad vill du läsa om i tidningen? Är det något i den nya layouten du inte gillar? Mejla dina åsikter till red@tidninghemvärnet.se.

Vill du vara med och påverka utvecklingen av det reformerade Hemvärnet så skriv en insändare. Jag kan garantera att den läses av de som har chansen att påverka framtiden. ●

Therese Åkerstedt

Chefredaktör

! Vad tycker du om tidningen?
Mejla oss:
red@tidninghemvärnet.se

Det gula bandet säljs till förmån för Sveriges veteraner och soldater i utlandstjänst. 25 kr kostar det att köpa en pin på www.fredsbaskarna.se

70 år

Glöm inte beställa jubileumsboken "Hemvärnet 70 år" på www.hemvarnsboken.se.

**TIDNINGEN
HEMVÄRNET**
#1 MARS 2010
ÅRGÅNG 70

Besöksadress:
Banérgatan 62, Stockholm

Postadress:

Tidningen Hemvärnet
107 85 Stockholm
Telefon 08-788 75 00
Fax 08-664 57 90

Chefredaktör
och ansvarig utgivare:
Therese Åkerstedt
08-788 97 38
therese@akerstedt.org

Stf ansvarig utgivare:
Lars Brink

Redaktionsassistent:
Pia-Lena Jansson
08-788 97 15
pia-lena.jansson@mil.se

Grafisk form och layout:
Oktavilla

Prenumeration:
Helår/6 nummer: 100:-
Plusgiro: 456 177-5
Utländsprenumeration: 200:-

Alla som är med i Hemvärnet får tidningen. Är det fel adress, om tidningen uteblir eller om du inte vill ha tidningen så kontakta din utbildningsgrupp (hemvärnet.se). Personer som inte är/har varit med i Hemvärnet kontaktar redaktionsassistenten. Glöm inte att anmäla flytt till Skatteverkets folkbokföring.

Annonsbokning:
News Factory
Patric Vedin
08-587 865 35
patric.vedin@newsfactory.se

TS-kontrollerad upplaga 2009:
30 700 exemplar

Tryck:
Sörmålands
Grafiska AB

16**22****30****36**

INNEHÅLL / #1-2010

Nyheter 6

Senaste nytt om Hemvänet - från norr till söder.

Duellen 9

Jan Björklund och Lars Ohly om Sverige ska dra tillbaka sina trupper från Afghanistan.

Landet runt 10

Här har Hemvänet gett stöd till samhället.

Så blir nya Hemvänet 12

Här kommer Hemvärens bataljoner att finnas.

Intervju: Benjamin Hillback 14

Från Afghanistan till Hemvänet.

Reportage: Cold Reponce 16

Internationell vinterövning i Norge.

Reportage: Belägrad stad 22

Hemvänet i Danmark gjorde sin största insats någonsin under miljötoppmötet i Köpenhamn.

Reportage: KFÖ i Villingsberg 24

Inspektion av Örebro-Värmlandsgruppen.

Reportage: Strid i datormiljö 26

Ledningsträningsövningen Geltic Bear har startat.

Tema Psykologi: Så hanterar du stressiga situationer 30

Försvarsmaktens psykolog om de psykiska påfrestningar en utlandstjänst kan innehåra.

Tema Utrustning: Så bär du din uniform på rätt sätt 32

Vi redar ut vad som egentligen gäller.

Kultur 34

Ny bok om elitförband i Norden.

Historia 34

"Lekvattnet 1943" höjde Hemvärens status.

Insändare 36

- Får insats alla resurser?
- Blir vi vassare med färre bataljoner?
- Föräktar officerare Hemvänet?
- Så tycker våra läsare.

Tapto 38

Korsord, 91:an och klurig militärgåta.

NYHETER

Mars 2010

TÅ = Therese Åkerstedt RK = Richard Kjaergaard

Hedersvakt vid bröllopet

Försvarsmakten ska ställa upp med cirka 3 000 soldater för att bilda häck vid kronprinsessbröllopet den 19 juni. Hemvänet kommer att bidra med soldater och musikkårer, hur många är i dagsläget oklart.

NYHETER / STATISTIK

Soldaterna övar allt mer

Antalet hemvärnssoldater som deltog i övningarna minskade något under 2009. Men samtidigt ökade andelen soldater som uppfyller sitt avtal från 48 procent till nästan 54 procent.

Det kan bero på införandet av ett nytt utbildningssystem, KFÖ med hemvärnsbataljon. En annan bidragande orsak kan vara att övningarna blivit mer intressanta och givande. Det som är med gör mer tid och jag uppfattar det som att andelen soldater i förhållande till befäl har ökat, säger Joe Wilhelmsson på rikshemvärnsavdelningen.

Bäst i landet är Livgardesgruppen och BohusDalgruppen med över 70 procents avtalsuppfyllnad och lägstanivån har höjts. Den positiva utvecklingen när det

gäller avtalsuppfyllnaden gäller dock inte avtalsorganisationerna. För att få användbara och tillgängliga förband har Rikshemvärnschefen satt en målsättning på 85 procent.

– KFÖ-systemet har mottagits mycket positivt och vi har fått god avtalsuppfyllnad med aggressiv marknadsföring. Det är inte så långt kvar att komma upp till 85 procent, säger Niklas Hermansson, chef på BohusDalgruppen.

ÖREBRO-VÄRMLANDSGRUPPEN samt Västerbottensgruppen ligger i topp när det gäller uppfyllnad i förband. När dagens 60 bataljoner bantas till 40

**99 FÖRRA ÅRET
BIDROG HEMVÄRNET MED 45 422 TIMMARS
STÖD TILL SAMHÄLLET**

kommer det förhoppningsvis inte längre att finnas ”pappersförband” som ger missvisande statistik. I dag har många stora rekryteringsbehov kopplat mot den gamla krigsorganisationen.

– Införandet av det nya utbildningssystemet, ett reviderat ersättningssystem samt den nya organisationen med 40 bataljoner 2012 kommer med stor sannolikhet ge ännu bättre förutsättningar för en hög avtalsuppfyllnad, säger Joe Wilhelmsson.

ANTALET ÖVNINGSTIMMAR per år har ökat till över 1,2 miljoner. Totalt deltog 17 730 soldater i någon verksamhet 2009, snittet låg på över 70 procent med Upplands-Västmanlandsgruppen i topp på över 90 procent. Andel kvinnor ligger kvar på 15 procent i snitt, Norrbottensgruppen har högst andel i förbandet med strax över 20 procent följt av Gotlandsgruppen och Dalregementsgruppen. **TÅ**

Soldater övar SIB i Tyskland

En insatspluton från Skaraborgsgruppen åker i maj till SIB-anläggningen i tyska Hammelburg. Förbandet ska truppföras av officerare som är under utbildning på Markstridsskolan men kommer även genomföra egna övningar. I Hammelburg finns en av Europas största SIB-anläggningar med ett 50-tal hus.

Svårare få förtjänstmedalj?

Alla beslut om förtjänstmedaljer kommer från och med i år att fattas av Rikshemvärvsrådet. Orsaken är att man vill att samma måttstock ska gälla i hela landet. Övriga medaljer, som bronsmedaljen på bilden, delas ut som tidigare.

FOTO GÖRAN LINDQVIST

Med instrumenten som främsta vapen?

Musiker blir kombattanter

Hemvärvets musikkårer är krigsförband och just nu pågår arbetet att formulera krigsuppgifter och skriva TOEM. Alla nya musiker kommer därför genomgå en kombattantutbildning om de inte genomfört värnplikt. Musikkår Skaraborg har redan genomfört utbildningen med nästan alla sina musiker.

– De tyckte det var jättekul och att det var nyttigt med sjukvårdsutbildning, säger N-E Nilsson, chef på Skaraborgsgruppen.

I utbildningen som genomfördes under två helger ingick förutom sjukvårdstjänst även information om Genèvekonventionen, grunder i överlevnad samt skjutningar med AK4 B eller gevär 22-long.

Under våren ser man också över TOEM i övriga Hemvärvet. **TRÅ**

Slutspelat för sex musikkårer

Sex av Hemvärvets musikkårer har inte klarat kraven. **Nu har de ett år på sig att lägga ned sin verksamhet.** Berörda är hemvärvensmusikkårerna i Värmland, Södermanland, Halland, Älmhult, Ludvika och Södertälje.

– Den relativt långa nedläggningstiden är baserat på att praktiska moment som uppsägning av lokaler och inlämning av materiel måste lösas först. Kårerna kan

eventuellt också ha inbokade spelningar under året som de självfallet skall få genomföra, säger Bo Wallin som är handläggare i musikfrågan på rikshemvärvsavdelningen.

OM DEN AVVECKLADE musikkåren vill ompröva sin nedläggning så kan detta göras med hjälp av en ny inspektion 24 månader efter nedläggningsdatum. Först då kan det komma på tal att kvittera ut utrustningen igen.

Det finns i dag tjugoem kårer eftersom Hemvärvets musikkår Södertörn har tillkommit. **RK**

NYHETER / MUSIKKÅRER

FOTO KIM SVENSSON/COMBAT CAMERA/FORSVARARETS BILDBYRA

Kistorna med de stupade officerarna på Årna flygplats utanför Uppsala.

FOTO: NIKLAS EHLÉN/COMBAT CAMERA/FÖRSVARSMAKTEN.

NYHETER / UTLANDSTJÄNST

Svenskar stupade i Afghanistan

Officerarna Johan Palmlöv och Gunnar Andersson stupade i Afghanistan i början av februari. **Antalet svenska dödsoffer är nu uppe i totalt fyra.**

Det var under ett patrulluppdrag den åttonde februari som en afghansk man klädd i polisuniform, öppnade eld på mycket nära håll mot Johan Palmlöv, 28 år, och Gunnar Andersson, 31 år, som dog omedelbart. Även den lokalanställda tolken Mohammad Shabab Ayoubi avled. Den polisklädda attentatmannen dödades av de svenska soldaterna i patrullen.

De båda stupade var yrkesofficerare vid Livgardet och hemmahörande i Stockholm. Efter dödsskjutningarna fick personalen bland annat hjälp av debriefing.

Den tioende februari tog kamraterna på Camp Northern Lights i Mazar e Sharif ett sista farväl innan kistorna flögs hem. När planet landade på Årna flygplats i Uppland så möttes det av soldater från Livgardet med paraduniformer och sorgestämda trummor. Johan Palmlöv och Gunnar Andersson tilldelades Försvarsmaktens förtjänstmedalj i guld postumt under ceremonin av ÖB Sverker Göranson.

SVERIGE FÖRSTÄRKTE OMGÅENDE sin styrka i Afghanistan med en platon ur den strategiska reserven, en luftburen platon från K3 i Karlsborg. Förstärkningen var dock planerad sedan länge för att avlasta den svenska ISAF-styrkan.

En undersökningskommission ledd av brigadgeneral Jan-Gunnar Isberg skickades kort efter dödskjutningen till Afghanistan för att kartlägga händelsen. En rapport ska lämnas till ÖB och regeringen. **RK**

HÖRT PÅ
Folk & Försvar

99 HEMVÄRNET
ÄR EN DEL
AV DET NYA
INSATSFÖRSVARET.
FÖRSVARSMAKTEN
GÅR MOT HEM-
VÄRNETS PRIN-
CIPER, DÄR
FRIVILLIG-
HETEN SPELAR
EN STOR ROLL

Statsminister
Fredrik Reinfeldt

99 KRAVEN PÅ
SOLDATERNA
VID REKRY-
TERINGEN KOMMER
ATT VARA HÖGA.
KRAVEN FRÅN
SOLDATERNA VID
GRUNDUTBILDNING,
BEFATTNINGS-
UTBILDNINGEN OCH
FÖRBAND KOMMER
ATT VARA HÖGA.
DET MÄRKS REDAN
PÅ HEMVÄRNETS
FÖRSÖKSVERK-
SAMHET MED FRI-
VILLIG DIREKTRE-
KRYTERING TILL
GRUNDLÄGGANDE
SOLDATUTBILDNING

Försvarsminister Sten Tolgfors om Försvarsmaktens framtida personalförsörjning.

99 ETT BEHOV
SOM UTAN
TVEKAN
KOMMER ATT ÖKA

Socialdemokraternas parti-
ledare Mona Sahlin om det
nordiska militära samarbetet.
Den rysk-tyska gasledningen
innebär enligt henne att de ryska
militära positionerna i Östersjön
kommer att flyttas fram.

Duellet:

I dag ingår cirka 500 svenskar i den internationella ISAF-styrkan i Afghanistan. Sverige har varit med sedan 2002 och i dagsläget finns det ingen tidsgräns för när insatsen ska avslutas. **Bör Sverige dra tillbaka sina trupper från Afghanistan?**

"Svenskar
na behövs
i Afgha-
nistana.

Unga svenskar tjänstgör i Afghanistan, en
tjänstgöring som självfallet är riskfylld.

Internationella insatser sker i riskfyllda miljöer, det är därför de behövs.

Talibanernas styre var extremt
på alla tänkbara sätt. Flickor
och kvinnor förbjöds gå i skola
och arbeta. De som trotsade
förbudet riskerade livet.

Talibanledaren Mulla Omar
lierade sig med Usama bin
Laden och Afghanistan blev
bas för flera terrorattacker, inte
minst flygplanskapningarna den 11 september
2001.

I höstas gick afghaner-
na till val, vilket aldrig
hade kunnat genomföras
utan internationell närvärvo.

Det handlar om att bidra till
utveckling i ett av världens mest
konfliktdrabbade länder. Om
världssamfundet lämnar Afgha-
nistana överlämnar vi sannolikt
till Mulla Omar och Usama bin
Laden att åter ta sitt terror-
grepp kring landet."

Jan Björklund är utbildningsminister
och partiledare för Folkpartiet liberalerna.

NEJ

"Vänsterpartiet
anser att Sverige
bör dra tillbaka sina
trupper från Afgha-
nistan. Utvecklingen på marken de se-
naste åren har försämrats markant och
visar med all tydlighet att konflik-
ten inte går att lösa militärt. Vad
afghanerna behöver är tillgång
till vård, utbildning, arbetsstill-
fällen och en fungerande stat.
De grundläggande behoven
kan inte utländska soldater
tillgodose.

Sverige har ett långvarigt
engagemang bakom sig i Af-
ghanistan. Vi kan och ska spela
en viktig roll för Afghanistans
utveckling men det bör ske
genom civila insatser. Som
det ser ut i idag lägger Sverige
dock tre kronor på den militära
insatsen, för varje krona man
ger i utvecklingsbistånd. Det
kan också vara bra att påminna
sig om att en svensk soldat
i Afghanistan kostar lika mycket
som att ge 1 400 afghanska flickor
och pojkar skolgång under ett
helt år. Fördelningen av medel
är helt orimlig.

Jag är övertygad om att de
svenska soldaterna i Afgha-
nistan är duktiga och kompe-
tentta att utföra sina upp-
gifter. Däremot är jag också
övertygad om att Sverige kan
bidra på ett bättre sätt till att
förbättra livet för den afghanska
befolkningen."

Lars Ohly är partiledare
för Vänsterpartiet

JA

Vad tycker
du om den
svenska
insatsen?
[red@tidningen
hemvarnet.se](mailto:red@tidningenhemvarnet.se)

ARKIVBILD TORBJÖRN GUSTAFSSON/FÖRSVARETS BILDBYRÅ

LANDET RUNT

Hemvärnets insatser

10 December 2009.

Gävleborgsgruppen. Eftersök i Söderhamn, den försvunne mannen hittades nerkyld.

18-19 januari. Elfsborgsgruppen. Eftersök av försvunnen person i Kortedala, Göteborg. Första dagen deltog 77 hemvärnssoldater och 38 stycken dag två, däribland personal från FMCK. Dessutom bidrog Hemvärnet med logistik och underhåll. Insatsen avbröts när den försvunne hittades död.

30 januari. Livgardet/Hemvärnsbataljon Stockholm. Eftersök av försvunnen person på Ekerö. 35 hemvärnssoldater efterfrågas, insatsen avbryts tämligen omgående då mannen återfinns.

FOTO JOHN MALKKI

Vår materiel granskas av FMV

Första året genomfördes **materielinspektioner** på tio utbildningsgrupper av Försvarets materielverk.

finns tillgänglig i Försvarsmakten kan man möta 72 procent av behovet. Under inspektionerna var 12 procent av materiel-en i förråden inte redovisat vilket gör att siffran förbättras. Det som inte finns i tillräckligt antal i Försvarsmakten är bland annat datorer, bildförstärkare (Span 4) samt några radioapparater och terrängbil 22.

VÄXJÖ FRAMHÄLLS SOM ett bra exempel där FMLOG hjälpt till att inventera förråden och där det inte finns materiel i felaktiga versioner. För att förbättra materielläget måste all materiel krigsplaceras och redovisas, även om den inte behövs "i bruk" i förbanden. Dessutom finns det behov att avskriva materiel som inte längre finns ute, eftersom den återlämnades när ett tidigare förband lades ner.

Resterande utbildningsgrupper kommer att inspekteras under året och en uppfoljning ska göras med fyraårsintervaller. **TÅ**

Det är ett bra sätt att få en inblick i hur det ser ut. Hemvärnsförbanden har väldigt bra ordning i sina förråd, men förvaringen är inte alltid den bästa. Det är mycket materiel med okänd status, bland annat när det gäller optik, säger Mats Rihne på FMV.

Det är bra säkerhet när det gäller vapen och fordon, mycket materiel är dock inte krigsplacerad och det finns stora tillgångar som inte är behovssatta. Andra problem är att det lämnas ut defekt materiel och att grundtillsyn inte utförts enligt plan. Avfuktning av förråd och kassuner är inte heller tillgodosedd på alla ställen.

Om Hemvärnet får all materiel som

4 februari. Elfsborgsgruppen/Göteborgs Norra bataljon. Eftersök av försvunnen person i Partille. 50 man och sex m-cordonnanser kallades in men insatsen avbryts snabbt då den försvunne mannen hittades levande men kraftigt nerkyld.

Har ni deltagit i stöd till samhället de senaste månaderna? Mejla red@tidningenhemvarnet.se så er insats kommer med i nästa nummer.

Under 2009 bidrog Hemvärnet med 45 422 timmars stöd till samhället.

Skjuter bra

Kåkinds hemvärnsbataljon från Skaraborgsgruppen vann 2009 års aimpointtävlingen i lag.

Team Hemvänet

Soldater från Södertörnsbataljonen och Roslagsbataljonen i Stockholm tränar för fullt inför sommarens uttagning till patrulltävlingen Erna Raid i Estland som går vecka 32. Totalt kommer två lag från Hemvänet att delta.

Chatt med chefen

I januari fick soldater chansen att chatta med rikshemvärnschefen och ställa frågor om allt det nya som sker i Hemvänet med de nationella skyddsstyrkorna. På hemvart.se kan du läsa frågorna och svaren.

Jubileet närmar sig

Runtom i landet planeras det för fullt inför Hemvänets 70-årsdag den 29 maj. Som i ett led i firandet anordnas en rad seminarier med försvarsanknytning runt om i landet, bland annat den 3 mars i Härnösand.

En logga för firandet har också tagits fram.

Ersättning för blixtnedslag

38 000 kronor fick en 19-årig hemvärnsman i ersättning av Kammarkollegiet efter att blivit träffad av blixten under en utbildning på Kosta skjutfält. Ersättningen betalas ut för en tvåprocentig medicinsk invaliditet samt ärr.

FOTO DAVID GERNERS/COMBAT CAMERA

Generalläkaren ställer diagnos

Under året kommer generalläkaren göra tillsyn och inspektera några hemvärnsförband, men vilka är inte fastställt än. Områdena som kontrolleras är miljö, livsmedel, djurskydd samt hälso- och sjukvård.

– Det var mycket positivt, de hade en lärande attityd. Vi hade informerat om de nya bestämmelserna och börjat arbetet, men det behöver föras ut i hela organisationen. Det handlar om säkerhet, säger Bo Palm, chef på Skånska gruppen som redan haft ett besök.

FOTO THERESIA Viska

Kontroll på båtarna

Odd Werin, chef på Marintaktiska staben och Försvarsmaktens redare, har avisrat verksamhetssäkerhetsinspektioner på de förband som har båtar. Södertörnsgruppen inspekterades redan förra året.

– Sjösäkerheten följdes till punkt och pricka och de var förvånade att det sköttes så bra. Det fanns farhågor med anledningen av tidigare incidenter med hemvärnsbåtar, till exempel olyckan i Göta kanal. Samarbetet med Amfibieregementet och Södertörnsgruppen tillgodosör att vi följer de regler och krav som ställs, säger Hans Zettergren, chef på Södertörnsgruppen.

"Nya" inspektioner

Från och med i år kommer Rikshemvärnschefens inspektioner att ske i flera steg. Innan ett förband inspekteras under en KFÖ kommer en förinspektion samt utskick av frågor att ske. Efter inspektionen sker en uppföljning och en rapport skrivs. Gotlandsgruppen, Skånska gruppen samt Livgrenadjärgruppen besöks i år. Under den sista nämnda inspektionen deltar även Kungen.

Hemvänet i Algutstrum

Erbjuder Er att hyra sommarbostad på Solen och Vindarnas Ö, Öland. Hemvärnsgården består av 2 rum och kök, dusch och 6 bäddar. Hyran är 4.000 kr per vecka med byte på lördagar

Mer information och bilder kan e-postas.

Ring Åke Johansson 0485-100 92, 0705-48 50 12 eller Ann-Mari Larsson tel. 0485-370 78 e. kl 18

E-post: sm7njd@fro.se

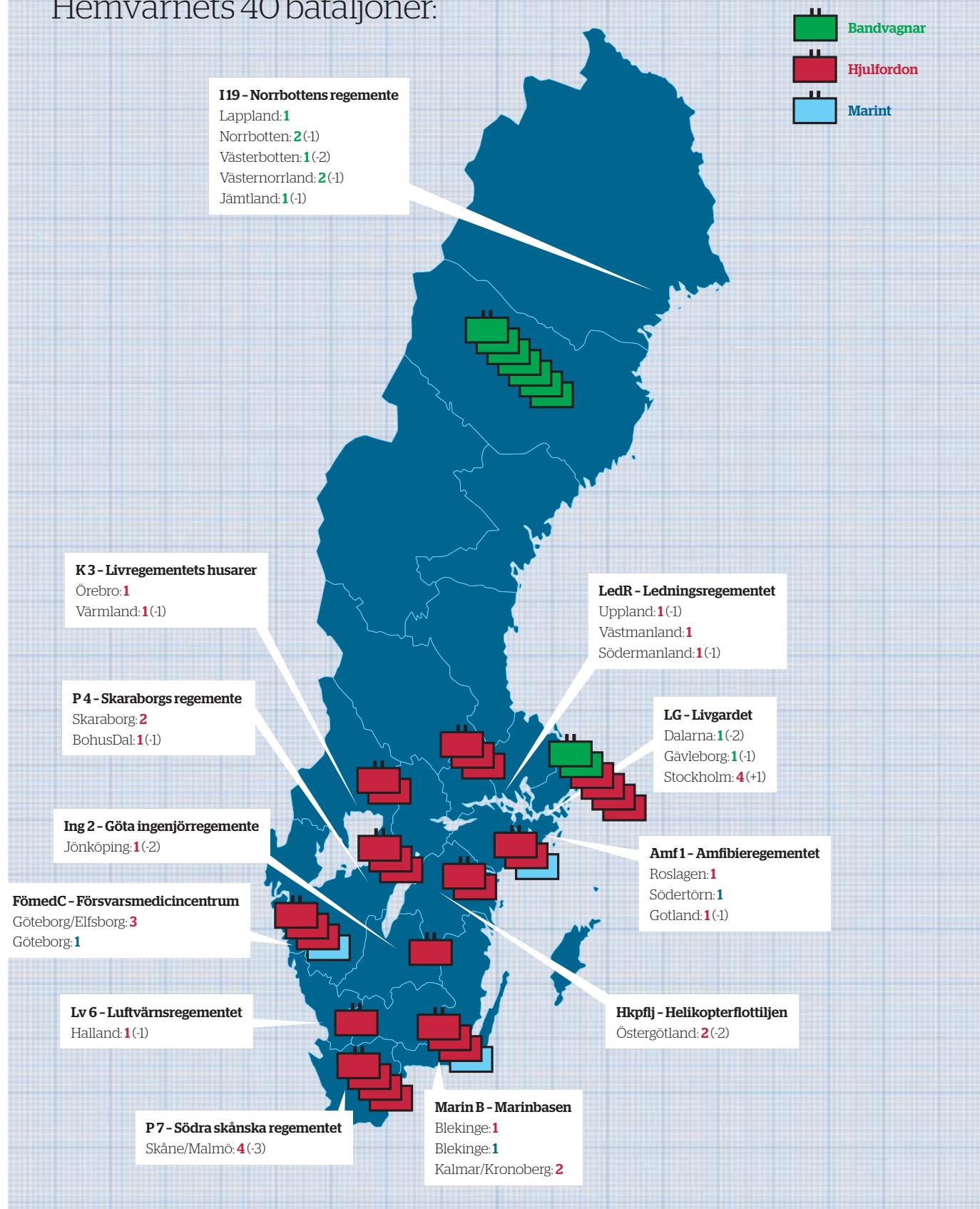
FRO-kurser för hemvärnsbefäl!

Nu kan ansökning ske till exempelvis kurs för bataljons- och kompaniledning på Fårö vecka 31-32.

Se FRO:s hemsida www.fro.se och "central utbildning" för mer info.

OBS! Kursanmälan skall bestyrkas av din bataljonchef.

Hemvärnets 40 bataljoner:

Så ser förbanden ut år 2012

En rad **förändringar** genomförs i Hemvänet. En av de mer påtagliga är minskningen till 40 bataljoner med cirka 22 000 soldater.

Aven i framtiden ska det finnas en bataljon per län men man har valt att kraftsamla till befolkningstäta områden som Stockholm, Göteborg och Skåne. Omställningen till 40 bataljoner ska vara klart till den 1 januari 2012. Redan i år har arbetet med sammanslagningar och omstruktureringar börjat på många håll och antalet bataljoner minskar kraftigt redan till nästa år. Det som tas bort är i praktiken 20 bataljonstab, all personal kommer att behövas för att

bemanna de kvarvarande bataljonerna men det blir aktuellt för en del befäl och stabspersonal att byta befattning.

– Vi ska omstrukturera 20 bataljoner men alla som är hemvärnssoldater i dag behövs i den nya organisationen, vi kommer inte att säga upp några kontrakt, säger rikshemvärnschefen Roland Ekenberg.

REGERINGEN ANSER att ”denna reducering uppvägs av att huvuddelen av hemvänet utvecklas mot mer kvalificerade nationella

skyddsstyrkor med högre tillgänglighet och användbarhet än dagens hemvärn”.

I EN TYPBATALJON på cirka 510 soldater ska det finnas 1–2 vanliga kompanier samt 2–3 insatskompanier. Ungefär 17 000 av de 22 000 soldaterna ska ingå i de nationella skyddsstyrkorna, det vi benämner insats.

– Alla soldater är lika viktiga och löser olika uppgifter, det ska vara möjligt för soldaten att välja den lösning som passar bäst, säger Roland Ekenberg. **TÅ**

99 HEMVÄRNET MED DE NATIONELLA SKYDDSSTYRKORNA ORGANISERAS LIKSOM IDAG I REGIONALT OCH LOKALT KNUTNA HEMVÄRNSBATALJONER.

Ur propositionen ”Ett användbart försvar”

Här drillas våra framtida soldater

I år ska 588 nya hemvärnssoldater gå direktutbildningen på tre månader, GSU-Hv. Utbildningen är en förutsättning för personalförsörjningen av Hemvänet när värnplikten blir vilande.

Den 8 februari ryckte 20 blivande hemvärnssoldater in på Gotland och chefen för Amfibieregementet har tillfört ytterligare resurser till Gotlandsgruppen i form av instruktörer.

– Plutonslaget som utbildar soldaterna består av tre instruktörer, en reservofficer, ett frivilligt hemvärnsbefäl samt en yrkesofficer på gruppen, säger Lars-Åke Permerud som är chef för utbildningsgruppen.

Totalt var det tänkt att 30 soldater skulle rycka in, men bara tolv soldataspiranter kommer från ön medan resten har rekryterats av Gävleborgsgruppen. Beslutet om att genomföra utbildningen gavs inom en förhållandevis kort tid före inryckningen.

Den 11 januari ryckte nya rekryter in på Markstridsskolan i Kvarn för att utbildas av Livgrenadjärgruppen. Även

där kommer soldaterna från olika håll i landet, sörlänningar och skåningar blandas med östgötar. Anders Johansson är chef för utbildningskompaniet.

– Totalt utbildar vi nu 39 soldater och än så länge har allt gått mycket bra. Kvarn är ypperligt för att genomföra verksamheten på, där finns det mesta, skjutbanor, övningsfält och bra lokaler, säger Anders Johansson.

IDalarna ryckte sammanlagt 34 soldater in den 18 januari. Där har man en total jämvikt i könsfördelningen. P G Eklöf på Dalregementsgruppen menar att det beror på ett annorlunda tänk kring rekryteringen.

– Vi har gått ut i skolor, radio och tidningar med information. Samtidigt har vi använt oss av köpta adresser från ett företag för att kunna skicka ut brev till kvinnor inom rätt målgrupp i länet. Vi har dock inte tillämpat någon slags könskvotering, utan valt ut de bäst lämpade efter intervjuer och andra kontroller, säger han.

RK

FAKTA:

Årets GSU-utbildningar:

- Lapplandsjägargruppen/I 19 Kiruna, 23 aug-19 nov
- Västerbottensgruppen/I 19 Umeå, 23 aug-19 nov
- Västernorrlandsgruppen/I 19 Härnösand 23 aug-19 nov
- Fältjägargruppen/I 19 Frösön 23 aug-19 nov
- Dalregementsgruppen/LG Falun, 18 jan-16 april
- Dalregementsgruppen/LG Falun, 20 sep-17 dec
- Gävleborgsgruppen/LG Marma/Kungsbacka, 15 mar-11 jun
- Örebro- och Värmlandsgrp/K 3 Villingsberg, 30 aug-26 nov
- Gotlandsgruppen/Amf 1 Gotland, 1 feb-30 apr
- Gotlandsgruppen/Amf 1 Gotland, 13 sep-10 dec
- BohusDalgruppen/P 4 Skredsvik, 26 jul-22 okt
- Norra Smålandsgrp/Ing 2 Eksjö, 6 sep-3 dec
- Elfsborgsgruppen/FömedC Göteborg, 6 sep-3 dec
- Hallandsgruppen/Lv 6 Halmstad, 6 sep-3 dec
- Livgrenadjärgruppen/Hkpflj Kvarn, 18 jan-16 apr
- Kalmar- och Kronobergsgruppen/MarinB Kosta, 6 sep-3 dec

FOTO P G EKLÖF

”Vi måste slå näven i bordet”

Internationell tjänst ställer allt hårdare krav. Hemvärnssoldaten Benjamin Hillback tjänstgjorde i FS17 i Afghanistan.

Benjamin Hillback är en av Sveriges mest välutbildade soldater med en bakgrund i NBG och FS17 i Afghanistan. I dag har han bytt det beige ökencamouflaget mot hemvärvnets gröna uniform.

Varför åkte du till Afghanistan?

– Jag ville göra en insats för freden, se världen ur ett annat perspektiv och hjälpa männen. Vi har det väldigt bra ställt här hemma och en trygg omgivning att röra oss fritt i. Hemvärvnet är en del av denna trygghet, säger Benjamin Hillback som var skyttesoldat med understödsvapnet KSP 90 och en tilläggsbefattning som signalist.

Hur är det att tjänstgöra där?

– Vi hade tränat så länge att vi var trygga med varandra och kunde fokusera på problemlösning. Det är alltid fienden som väljer tid och plats. Det gäller att kunna vara av och på. Kan man inte slappa av blir det väldigt mentalt påfrestande, säger Benjamin Hillback som tycker att mediabilden av Afghanistan är för negativ.

– Jag skulle vilja att man berättar och förklrar framgångarna, varför vi var på väg samt visa mer uppskattning. 2009 var ett bra år för afghanernas jordbruksindustri och deras jordbruksmässan blomstrade. Problemen som trafficking och narkotikahandel hamnade mindre i fokus som inkomstkälla.

Hur har du förändrats sedan missionen?

– Man blir lugnare och är tryggare i sig själv när man agerar. Jag värderar fritiden på ett annat sätt, man är väldigt frihetsberövd i Afghanistan och är bara på campen eller på uppdrag. Man lär sig uppskatta saker här hemma.

Hur kändes det att komma hem?

– Det var tråkigt att tiden tillsammans tog slut, att lämna så många duktiga männen. Men det är en avslappnande känsla att kliva av flygplanet och veta att alla soldater i FS17 är vid liv och att vi har löst kvalificerade uppgifter.

Många trodde att de skulle få anställning av Försvarsmakten när de kom hem, hur känns det att inte få fortsätta?

– Det känns lite tråkigt när alla var så välutbildade och samövade. Vilken arbetsgivare skulle inte vilja ha kvar sina bästa medarbetare? Många är stressade för att de inte har jobb, eller en flickvän och familj att komma hem till. Det är viktigt att man är sysselsatt, säger Benjamin Hillback som arbetar deltid i en friluftsbutik.

– Han är mycket tacksam för att han har en sambo och en förstående familj som stöttat honom.

– De anhöriga gör också en mission och de har det jobbigare. Vi är där och kan påverka situationen.

Benjamin Hillback har varit med som extra hemvärnsman sedan 2006, eftersom han saknade det militära livet och en lumparkompis var med i Hemvärvnet. Och det blir minst ett år till.

– I januari var jag på hemvärnsmöte. Stämningen, att alla är med frivilligt och att det är så kul att umgås gjorde att jag skrev på igen. Annars hade jag lagt av. Jag har valt ett fyradagars kontrakt, jag har precis kommit tillbaka och vill komma in i det civila livet. Samtidigt, vad har vi för försvar kvar? Det är ju nästan bara Hemvärvnet. Jag vill delge mina kunskaper och erfarenheter, säger Benjamin Hillback som tackade nej till att bli gruppchef.

– Det känns fel att bara kliva in i en gruppchefsrörelse. Verksamheten är frivillig och det är en fråga om hur mycket tid man har till förfogande för Hemvärvnet. Det är viktigt att ha männen som vill vara med på alla övningar, så man lär känna

varandra och går igenom hela ledarskapscirkeln. Det är jättebra med större övningar, men man måste ha fler mindre övningar vid fler tillfällen innan.

Vad tror du om framtiden?

– Frivilligheten blir ännu viktigare när man slopar värnplikten, jag tror att Hemvärvnet kommer att få en högre status. Jag har sett förändringen i ålder, engagemang och kunskaper. Skulle man träna enheter lite mer skulle de kunna lösa de mer kritiska situationerna i samhället. Man kan bli hur bra som helst med träning, det är en svår balans mellan frivilliga och anställda.

– Vi måste slå näven i bordet och säga vilket försvar vi vill ha, jag tror många hoppar av frivilligorganisationerna för att det är för luddigt. Jag tror folk vill vara användbara i samhället och göra fler insatser. Hemvärvnet har ju väldigt kort inställelsenhet, säger han och tycker att man ska öva mer öppet.

– Det är skattepengar och då vill man veta vad pengarna går till. Visa vilka resurser vi har i samhället. Vi har ju utrustningen hemma och man kan lösa uppgifter utan vapen. Det är männen i sig som är det bästa vapnet.

Hur tror du Försvarsmakten klarar omständningen?

– Bra, kommunicera i alla led och få en balans mellan Försvarsmakten och frivilligheten. Jag tror det blir bra när allt faller på plats. Jag tror att det finns tillräckligt med mänen som vill jobba i Försvarsmakten med blandningen av frihet och ansvar.

FAKTA:

Namn: Benjamin Hillback

Ålder: 26 år

Militär bakgrund: Spaningsgruppchef på P18, anställd i NBG 08, Högvaktsstyrkan och FS17. Hemvärvnet sedan 2006.

Intressen: Triathlon och friluftsliv.

Mejla
gärna dina
intervju-
förlag:
red@tidningenhemvarnet.se

”**MÅNGA I HEMVÄRNET
HAR VARIT UTMOLANDS
OCH VET ATT DE KAN
AGERA I EN JOBBIG SITUATION.**

Cold

Response

Text & foto: Therese Åkerstedt

Mineringar, eldöverfall och mekaniserade motståndare.

Så ser vardagen ut för de cirka 200 hemvärnssoldaterna som deltar i den internationella övningen Cold Response i Nordnorge.

et svenska insatskompaniet från Hemvärvnet ingår i Arméns jägarbataljon som dessutom består av en skvadron svenska jägarsoldater och ett sammansatt skyttekompani. Tillsammans med en norsk pansarbataljon ingår de i B-sidan Eastlands styrkor. De övriga internationella styrkornas uppgifter är trycka ut dem från Northland.

Övningsområdet ligger norr om Narvik består av fjällterräng och mestadels smala vägar. Eastland har tryckts tillbaka från Setermoen i norr och nu är det upp till insatskompaniet att försöka födröja motståndarna längs E6. Plutonen från Västerbottensgruppen står på återsamlingsplatsen.

– Vi har bedrivit födröjningsstrid och minerat, vi ska stå här och invärta resten av insatskompaniet, säger plutonchefen Mikael Sundqvist.

LÄNGRE NORRUT, längs en fjällsida, ligger tre av de fyra insatsplutonerna grupperade med sina bandvagnar. Plutonen från Västernorrland, Alpha India, står på frontlinjen.

– I natt har vi sett skotrar och det har skjutits en massa. Vi har varit här i

stridsställning i ett dygn, säger soldaten Markus Hedlund.

De har satt upp försvarsladdning 21 och stridsvagnsminor längst den förmodade anfallsriktningen för att inte bli överkörd av de betydligt tyngre motståndarna om de väljer att gå i terrängen.

Plutonen från Norrbottensgruppen har redan en grupp i stridsställning.

– Vi väntar på att fienden ska slå på den första plutonen, sedan ska vi hopa bock bakåt, säger gruppchefen Tom Fagerlund.

– Nu börjar stridsfordonen röra sig på E6. De förbereder sig för strid, de har stridsvagnsbärgare på plats. Nu har vi skjutit indirekt eld mot stridsvagnarna och våra soldater på höjden ska ange vilken effekt det haft, sammanfattar han rapporterna på radion.

TVÅ AV HANS SOLDATER bevakar skoterleden längre upp längs fjällsidan. De har fått order om att alla skotrar är fientliga. På väg upp mot soldaterna hör jag två skott från en PSG 90.

– När vi var på väg upp för 40 minuter sedan kom två skotrar men jag hann inte skjuta. Nu kom skottrarna körande rakt mot mig på 150 meters håll, förarna stod upp med brösten rakt mot mig, jag kan inte ha missat, berättar skytten Tobias Stahre.

Skoterförarna har dock fortsatt, lyckligt ovetande om att de egentligen är ute ur spelet.

Resten av plutonen skottar undan snö till tältförläggningen, ordern om tillbakadragning kan komma om några minuter eller om flera timmar.

– Vi har byggt Maginotlinjen uppe på höjderna och skottat snö i tre dagar, säger Gustav Vikström och syftar på den befästa franska försvarslinjen som byggdes under mellankrigstiden.

– Det här är tredje tältplatsen. Vi kan säga att vi kan det här nu, säger Johan Morén som trots allt är på gott humör.

– Vi hade kunnat vara miljonärer nu om vi skottat tak i södra Sverige, skämter Gustav Vikström.

Plutonchefen Joakim Walbing rekog-

99 VI LÖSER UPPGIFTERNA ENLIGT VÅR PLAN OCH HAR INTE RÅKAT UT FÖR NÅGRA ALLVARLIGA MISSÖDEN.

Urban Edlund

FAKTA:

Cold Response är en norsk vinterövning med inbjudna marin-, flyg- och arméförband från 14 nationer.

- Cirka 8 500 deltagare varav 1000 svenskar och 1000 soldater ur olika specialförband.
- Övningen pågår från den 17 februari till 4 mars. Hemvärvnet deltar under en vecka.
- Huvudområdet för övningen är runt Setermoen ner mot Bjerkvik/Narvik i Nordnorge och längs E10 vid Riksgränsen i Sverige.
- Mer information finns på Försvarsmaktens hemsida www.mil.se

noserar så att de kan ange indirekt eld mot mineringen nere på E6:an.

– Där ligger en minering, där vill vi ha observation så vi ser när de kommer fram och börjar jobba, säger han och pekar ut platsen för posten.

Nere i dalen är det fullt med aktiviteter. De internationella styrkorna plogar för en stabsplats, en bro är lagd, en stridsfordon 90-pluton har grupperat och vitmålade skotrar kör längs fjället på andra sidan. Lapplandsjägargruppens poster som ligger längst bak har utsikt över hela dalen och de får allt mer att rapportera.

– Två stridsfordon 90 kommer körande norrifrån på E6.

– Vi ser fyra Leopardstridsvagnar i höjd med Alpha India.

FIENDEN AVANCERAR SNABBT och plutonerna längst fram får order om att dra sig tillbaka ner mot E6:an. Motståndaren har passerat de första mineringarna och bara en återstår innan de kan innesluta insatskompaniet.

Kurt Schert, insatskompanichef står inför ett dilemma. Han har fått order om att invärta en ordonnans eftersom sambandet är dåligt. Men då riskerar han att få hälsa på de nederländska styrkorna. När de två stridsvagnarna från den norska bataljonen som hållit fronten längs E6:an drar sig tillbaka får de äntligen omgruppera. Insatskompaniet har slagit ut flera stridsfordon och stridsvagnar med indirekt eld.

Innan de tar sig an nästa uppgift besöker de toloplutonen från

1 Insatssoldaterna i Norrbottensgruppen vet hur man skottar snö.
2 Ställföreträende norska troppchef Geir-Jöran kopplar av under en matpaus.
3 Kulspruteskytt med flaggan i topp.

Norrbottnens regemente för att tanka bandvagnarna. Mc-ordonnanserna som leder in plutonerna har fått användning för sina skidor och långa dubbar.

– Det har varit mycket körningar, det är kul att se något annat. Det är mycket is och väldigt smala vägar så man får se upp. Det har varit mycket meddelanden för det är så dåliga förbindelser, då är ordonnanserna viktiga, säger Mikael Bellsjö från fältjägargruppen.

STABEN FÖR ARMÉN jägarbataljon leder nästan all svensk verksamhet i övningen.

– Hemvärvet har hållit emot i cirka 15 timmar på den här sträckan. Hemvärvets nästa uppgift blir att spränga Lervikstunneln. Norska hemvärvet har hållit västra flanken. Jägarna har åkt skidor på fjället och bedrivit fördöjningsstrid, sammattar stribefålet läget.

– Det är oerhört lärorikt, det blir små friktioner när olika kulturer och rutiner möts men det fungerar fantastiskt. Vi var

lite oroliga för Hemvärvets tilltransport eftersom det var snökaos i Sverige. Hemvärvet kom in senare, då var striderna igång och skyttekompaniet började bli uttrottade, säger stabschefen Rikard Skiöld.

Jägarbataljonens chef Urban Edlund tar av sig stridsutrustningen, han har just besökt jägarna och tycker att kriget går bra.

– Vi löser uppgifterna enligt vår plan och har inte råkat ut för några allvarliga missöden. Bataljonen har varit framgångsrik och Hemvärvet har varit mycket framgångsrik i sin strid under dagen.

– Jag har en god uppfattning om insatskompaniet. Det är kul att se friviligheten mer konkret, det gör man först när man träffar dem. De verkar ha hög motivation och är förberedda. Kompaniet har satts ihop från ett stort område och fungerar väl, säger bataljonchefen och berömmer Cold Response.

– Övningen är mycket bra, den har en hög grad av tillämpning. Mycket är händelsestyrt, är man framgångsrik så

märks det. För Arméns jägarbataljon är det perfekt att öva och leda en bataljon.

I ÖVNINGEN DELTAR över 500 norska hemvärnssoldater på Eastlands sida. Deras uppgifter har varit att övervaka och genomföra eldöverfall i en angörande dal. Vid en u-kurva där vägen går mellan en hög brant och ett vattendrag står en av soldaterna på post.

– Vi väntar på pansarkolonnen, de bröt igenom i Grov en mil bort igår, säger Kim-Ola.

Troppen han ingår i kommer från insatsstyrkan Isa & Lyra i Finnmark. Med en skarpskyttetropp och jägare så är de totalt 140 man.

Längre upp på sluttningen har resten av hans grupp slagit läger. En presening spänd över en sänka i marken har fått agera tält. Ett tjockt lager granris och sovsäckar har gjort att de behållit värmen trots att det var 15 minusgrader under natten.

Hemvärnssoldater på sin vakt. Granatgeväret ligger redo om fienden kommer.

– Jag har sovit mer i natt än jag har gjort under hela övningen, säger soldaten Arnt-Helge.

Den ställföreträdande troppchefen Geir-Jöran äter lunch ur en grönfärgad plastskål.

– Vi blev beskjutna med artilleri, men de bommade tälten med 500 meter. Då sprang vi hit och lade oss. Det är egentligen en ganska realistisk övning men vi har fått mål som vi egentligen inte har kapacitet för. Vi har blivit bortskjutna med artilleri fem gånger, säger han.

Förutom artilleri har fienden även flygunderstöd och termisk kapacitet. Och de möter bepansrat motstånd. Trots det har övningen gått bra. De har bekämpat fyra finländska sisu-vagnar, fyra RIB-båtar och deras jägare har tagit några marinjägare.

– Vi har fått bra utdelning, det är viktigt för moralen. Våra uppdrag har varit bra planlagda och har fått realistiska resultat. Det visar att upplägget fungerar. Vi kan bita ifrån.

Att både stridstekniken och utrustningen håller trots kylan är en annan positiv erfarenhet.

– De har gjort en god insats. Vi förstår ju att motståndaren har mycket större resurser, vi har utnyttjat landet till vår fördel, säger troppchefen Geir-Mange.

– Jag har inte kontakt med min chef just nu men jag vet att Grov har fallit och att vi har sett soldater inte alltför långt bort längs vägen åt andra håll.

Den kraftigt kanaliserande terrängen som verkat till deras fördel kan nu bli en stor nackdel eftersom motståndaren håller den enda vägen in i dalen och avancerar från två håll.

RESTEN AV EASTLANDS styrkor har tryckts tillbaka längs E10 mot Sverige. Bara någon mil från riksgränsen är delar av det svenska skyttekompaniet förlagda. Börje Dahlénlund och Anna Karpe är långt från sina bataljoner i Stockholm. De är två av de totalt 14 hemvärnssoldater som hyrts in av Livgardet för att köra bandvagn åt högvaktssoldaterna. Det som från början skulle bli två veckor utökades till fem för att även inkludera vintertjänst i Boden. Högvaktssoldaterna har haft begränsad fältjänst så för dem blev det mycket lärorikt att sätta upp tält i midjehög snö och blåst.

– De är jätteduktiga och tycker det är

det roligaste de gjort under värnplikten. De uppskattar övningen jättemycket och börjar lära sig rutinerna. Vi hemvärnsförare har mer erfarenhet och har stöttat dem, säger Börje Dahlénlund som vanligtvis är gruppchef.

Bara en så enkel sak som att sätta i en veke och tända en fotogenlykta kan bli en utmaning på fjället om man inte gjort det tidigare. Börje Dahlénlund har blivit en inofficiell kvartermästare och hållit ordning på materiellet.

– Bandvagnarna var i dåligt skick och vi har fått fixa saker som jeepdunkar och bogseringsstång. Det har varit lite dålig planering men efter omständigheterna är vi nöjda och vi vill åka upp igen, säger han.

– Jag är jättenöjd och vi har blivit ett

bra gäng. Jag hinner bara vara på jobbet i fyra dagar innan jag ska åka på min egen SÖF, säger Anna Karpe som är förare i ett insatskompani.

JUST NU ÄR soldaterna ute och rekognosrar för det eldöverfall som ska ske på platsen. De räknar med att fienden ska dyka upp i morgon eftermiddag eller kväll. Insatskompaniet har redan omgrupperat till Abisko för återhämtning, deras nya uppgift är att minera längs E10 inne i Sverige och försvara mineringen. När de drar sig tillbaka ska den norska pansarbataljonen återstå i fronten, fast denna gång på svensk mark. ●

99

VI FÖRSTÅR JU ATT MOT-
STÄNDAREN HAR MYCK-
ET STÖRRE RESURSER,
VI HAR UTNYTTJAT LANDET
TILL VÅR FÖRDDEL

Geir-Mange, troppchef
Norska hemvänet

Strax före jul gjorde **Hemvänet i Danmark** sin största insats någonsin. Uppgiften var att hjälpa polisen med säkerheten under miljötoppmötet COP 15 i Köpenhamn.

Text: Therese Åkerstedt Foto: Scanpix

Belägrad stad

Vi är på väg till en av Hemvärens två stora samlingspunkter där alla soldater registreras innan de får sina uppgifter. Ingen får veta i förväg vad de ska göra och ingen information om Hemvärens insatser under toppmötet har gått ut från centralt håll. Allt är hemligt.

IB Spangaard har precis gått av sitt pass. Efter en kort debriefing åker han hem för att sova, tolvtimarspassen lämnar lite tid för annat än mat och sömn.

– Vi har ett tätt samarbete med polisen, en insatsledare från polisen finns på varje objekt. Vi är en del av den militära och civila beredskapen och det här är den civila delen. Vi är här för att polisen brett om hjälps, för att stödja samhället, förklarar han.

I vanliga fall är han kompanichef för HVK Ballrup. I natt var hans uppgift att bevakta ett hotell.

– Det är mycket lugnt, det kommer inte häcka något där vi är, säger han.

– Vi kan visa politikerna hur Hemvänet kan hjälpa samhället, tillägger hans kvinnliga kollega H Larsen.

På väggen sitter en skylt där man på-

minner om att soldaterna inte får uppsöka demonstrationer när de har uniform.

SJÄLVA TOPPMÖTET äger rum på Bella Center, men för att politiker och tjänstemän ska kunna ta sig dit från sina hotell så krävs det en stor säkerhetsorganisation med bilar och chaufförer. Allt sköts från ett undanskymt industriområde. Innan vi får åka in måste vi registrera oss hos polisen.

– Jag får inte säga hur många som vaktar området men det är det största området och här sköter man all logistik,

säger Michael Hermarij tillhör polishemvänet.

Alla bilar måste åka hit innan nästa körning. Man genomsöker bilen med bombhundar, som bland annat kommer från Tyskland och Sverige. Hemvärens egna hundar deltar inte alls i insatsen.

– Vi vill inte att hemvärnshundar ska angripa demonstranter, förklarar han.

HEMVÄRNSSOLDATERNA som deltar i insatsen bär inga vapen, och de är inte med på ställen där de riskerar att komma i konflikt med demonstranter. På alla ställen de vaktar finns det även beväpnade poliser som kan rycka in om det blir bråk.

– Vi ska inte slåss! säger Michael Hermarij.

När bomhunden är klar lyfter man upp bilen och undersöker undersidan. Säkerheten är rigorös när det gäller bilarna. Chaufförerna kommer från Hemvänet och även de kontrolleras noga.

99 VI VILL INTE ATT HEMVÄRHUNDAR SKA ANGRIPA DEMONSTRANTER

Michael Hermarij

Korta fakta om klimatmötet COP 15

Rättsprövning

Totalt 224 personer vill få sin sak prövd av domstol. Personerna anser sig blivit felaktigt frihetsberörade under klimattoppmötet.

Galamiddag

Fyra Greenpeaceaktivister tog sig in i smoking och långkläddning på den middag som drottningen höll för VIP-gäster under mötet i Köpenhamn. De lyckades bland annat protestera med plakat som de smugglat in.

Lymmellagen

Inför toppmötet beslutade Foltinget att anta en lag som ger polisen rätt att frihetsberöva personer i förebyggande syfte under tolv timmar utan motivering.

11 december

Demonstranter protesterar mot företag som McDonalds och dansk industri som de tycker bidrar till klimatförändringarna.

12 december

Uppemot 100 000 personer tägar

FAKTA:

Hjemmevaernets insatser under COP 15

Danska hemvärnssoldater gjorde över 184 000 tjänstgöringstimmrar, 1200 soldater från hela Danmark deltog

Bevakninguppgifter:

- 29 hotelli i Köpenhamn
- En passagerarfärja
- Kongresshallen Bella Center
- Bevakning av sökstation för fordon
- Ett stort antal fordon övervakades efter att de genomgått genomsök
- Bevakningspersonal vid Kastrup flygplats

● Patrullering tillsammans med polis vid fyra broar samt gator och torg i Köpenhamn

- Hemvärnets personal var också kommanderade som VIP-chaufförer
- Bevakning av slottet Christiansborg där danska Folketingset, regeringen, departement och högsta domstolen har sina lokaler
- Bemanning av en stab vid Totalförsvars region Köpenhamn och vid diverse uppsamlingsplatser
- Två förbindelseofficerare tjänstgjorde vid det danska operativa kommandot och danska polisstaben

– En minibuss med en hemvärnschaufför kör efter bilen hela vägen till Bella Center för att se att bilen inte gör några stopp på vägen, gör den det måste bilen vända och åka hit igen för en ny genomsökning, förklarar Michael Hermarij som styr Hemvänet verksamhet på området.

POLISKOMMISSARIEN Jan Heine är ledare för hela objektet.

– Det är hemvärnspersonal som kör bilarna. Det finns otroligt många bra civila kompetenser i Hemvänet. Jag känner ju Hemvänet och har kunskap om deras organisation och struktur, säger Jan Heine.

– Alla är intresserade av att lösa uppgiften och Hemvänet gör en otroligt stor insats. Samspelet mellan polisen och Hemvänet är bra, i Danmark kan man samarbeta på ett annat sätt än ni får göra i Sverige. Jag är glad att vi har Hemvänet.

Om hemvärnssoldaterna har tuffa pass

så har poliserna det ännu värre, de jag pratar med arbetar från sex på morgon till 22 på kvällen. Det första de berättar är att de har svenska polisbilar som man lånat under toppmötet.

– Hemvänet är alltid med, säger en av polismännen och nämner fotbollsmatcher och andra evenemang där de hjälper till.

– Det lokala hemvänet har vi samarbetat med i många år, tillägger hans

kollega som beskriver soldaterna som entusiastiska.

Just i dag kan det vara lite svårt att hålla entusiasmen uppe. Det är minusgrader i luften och de kyliga vindarna från vattnet gör att det inte är ett trevligt klimat attstå på vakt. Förhoppningsvis gör hemvärnssoldaternas insatser att man kan fokusera på klimatfrågorna istället för säkerhetsproblem och våld. ●

mot Bella Center. Längst bak i demonstrationståget kastar svart-klädda extremister sten på polisen. När 1 000 demonstranter grips.

13 december

Dansk ordningsmakt genomför massgripanden av demonstran-

ter, 257 personer förs till den stora provisoriska arrestlokalen i Köpenhamn som i folkmun kallas "Klimatfängelset".

14 december

Kraftiga demonstrationer. Polisen griper bland annat 210 personer

och finner en vapendepå med hemmagjorda brandbomber.

15 december

Fortsatta demonstrationer. Aktivister får sitta frihetsberövade och handfängslade på gatan under en längre tid.

16 december

Demonstranter från nätverket Climate Justice Action försöker ta sig in på Kongressområdet Bella Center men lyckas inte. 250 personer grips.

Vykort från Villingsberg

Text & bild: Richard Kjaergaard

De flesta av oss får någon gång ett vykort med en solig strand på som får oss att längta till salta bad och lata dagar. **Örebro-Värmlandsgruppen** använde samma knep för att locka soldater till KFÖ.

R

egnet öser ner, det är fyra plusgrader i luften. Inte ovanligt för just det här skjutfältet på hösten. På Villingsberg är det fullkomlig mobilisering. Det kyliga vädret har inte hindrat över 500 soldater ur Sannahedsbataljonen att under fyra dagar bokstavligen gå man ur huse för att genomgå sin KFÖ och inspekteras av rikshemvärnschefen.

—Det här är nästan rekord, bara en gång under min tid som rikshemvärnschef har jag upplevt ett så stort deltagande under en bataljonsövning. Soldaterna skall ha all heder, säger en nöjd Roland Ekenberg.

Det var en intresserad och ny tillträdd chef för K3 som mötte "sina" soldater i Närke och Värmland. Gemenskapen mellan Hemvärvet i området och regementet

K3 var även något Anders Löfberg tryckte på i sin formella presentation för Örebro-Värmlandsgruppen.

— Jag brukar säga att jag inom K3 har fem bataljoner. Två uppsatta på regimentet och tre hemvärnsbataljoner, säger Anders Löfberg.

Det övas på ett flertal geografiska platser de här dagarna. Villingsberg, Karlskoga, Frövi, Hallsberg och Örebro. En platon ur

Grenadjärkompaniet, Örebro-Värmlandsgruppens namn på insatskompaniet, håller ställningarna på det fiktiva objektet vid SJ:s gamla verkstäder i staden. Senare under dagen ska en fordonskolonn rulla de fyra milen till Karlskoga. Där ska de förena sig med de andra plutonerna ur kompaniet och ta ett stort övningsobjekt i Kilsta industriområde.

— Det börjar känna nu att man är lite trött i huvudet och kroppen. Det blir ju ingen normal sömn när man är ute så här, säger Björn Föllinger medan han tar igen sig på en säng som står inne i den bevakade lagerbyggnaden.

Några soldater står vid pistolskyttebanan på Villingsberg. Doften från en eld sprider sig från det bakre läget där det dessutom serveras kaffe mellan varven. Jennica Wallenborg fyller på magasinen

“
JAG BRUKAR
SÄGA ATT JAG
INOM K3 HAR
FEM BATALJONER.”

Anders Löfberg

till sin pistol. Men är den bättre än en K-pist?

– Ja utan tvekan, den är mer praktiskt för oss som kör motorcykel. Dessutom är den mycket roligare att skjuta, säger hon.

Lördag eftermiddag. Ordern har getts till insatskompaniet. Nu skall objektet utanför Karlskoga tas. Grenadjärkompaniet närmar sig företaget Bharat Forges anläggning i Kilsta industriområde. Soldaterna lastar ur med en rasande fart när de når fordonsavlämningsplatsen. En av mellandörrarna på ledningsbilen öppnas och ut tittar en ställföreträdande kompanichef och ger en kort muntlig order till en av platoncheferna.

EN GRUPP tar stridsställning på toppen av en spånhög. Därifrån kan de se ena delen av industrikomplexet. Framåt! Kompaniet ringlar fram på en lång kolon klädda i regnkläder. Det börjar skymma när delningspunkten nås.

Vägövergång. Pang! Terroristerna är redan inne på området. Insatsplutonen börja aggressivt ta terräng. Mellan smälarna hörs en radio som sprakar. Plutonchefen orienterar stressat upp till högre chef. En soldat träffas, han dras i skydd av kamrater som ger honom första hjälpen. En ensam sabotör i en bra eldställning. Så lite kan det krävas för att stoppa en framryckning. Kompaniet tar objektet först efter några timmar.

När insatsplutonerna lämnade sina tidigare objekt i Frövi, Hallsberg och Örebro så tog det reguljära hemvärvet över bevakningen. Knottebo ligger längst söderut i övningsområdet. Sebastian Ström från Örebro kompani täcker sina kamrater när de visiterar två gripna sabotörer.

– Vi bevakade ett tegelbruk strax utanför Hallsberg tills ungefär klockan fem i mörke, sedan bar det av hit till Knottebo, säger han lite i farten.

ÖREBRO KOMPANI har haft svårt med uppslutningen de senaste åren. Omorganisationer och annat har gjort sitt till. Förbandsanda tar tid att bygga upp. Gruppchefen Joakim Eltvik Karlsson är en av dem som är med och bygger. Kan en samlad KFO-vecka bättra på situationen?

– Ja, det tror jag. Alla grupper inom kompaniet har fått cirka 20 namn på ”nollar” som vi skall kontakta under året, vi får se vad det ger.

Strax efteråt kommer ordern på plutonsignalistens radio, övningen avbryts! ●

En soldat ur grenadjärkompaniet får första hjälpen i en stridsställning inne på företaget Bharat Forges område i Karlskoga. De förmodade terroristerna gjorde hårt motstånd.

Avtalspersonalen övades bland annat i pistolskytte. Jennica Wallenborg kunde vara nöjd med sitt träffresultat.

Anders Löfberg chef K 3 och Anders Domhagen chef Örebro-Värmlandsgruppen.

Insatssoldater ur Grenadjärkompaniet spanar mot Bharat Forges anläggning i Karlskoga innan kompaniet framrycker för att ta objektet.

Strid i datormiljö

Alla Hemvärvnets bataljonsstaber ska likrikta sin verksamhet för att lättare kunna samverka. Tidningen besökte Rikshemvärnschefens stora ledningsträningsövning **Geltic Bear** i Enköping.

Text & bild: Richard Kjærgaard

edningsträningscentrum i Enköping är det bästa vi har här i landet vad gäller utbildning av staber. Det här är första steget mot att få en likriktad stabsorganisation inom Hemvärvnet, det har sett lite olika ut runtom i landet hittills, säger övningsledare Tony Fagerholm från HvSS.

Vi befinner oss i en stor hall. Ljudbilden säger oss att här råder en febril aktivitet. På plats finns personal från sju olika bataljonsstabber, de kommer från Lapplandsjägargruppen i norr till Skånska gruppen i söder. Geltic Bear är en data-simulerad serieövning som är tänkt att omfatta alla bataljonsstabber inom Hemvärvnet under två års tid. Invändigt liknar själva anläggningen ett kontorslandskap med flyttbara väggar som skärmar av varje stab i ett eget litet bås. Tony Fagerholm berättar mer om övningen.

— Övningens scenario innehåller utskeppning av Nordic Battlegroup (NBG) från Mälardalen. Det är hemvärnsförbandens uppgift att understödja styrkan under hela operationen genom eskort-

FAKTA:

- Rikshemvärnschefens ledningsträningsövning Geltic Bear kommer rulla under två års tid och beröra alla bataljonsstabber inom Hemvärvnet.
- Ledningsträningscentrum är en försvarsmaktsgemensam resurs vid Ledningsregementet i Enköping.
- Flera staber kan samtidigt och effektivt öva på att samverka och likrikta sina rutiner i anläggningen. Ett datasystem medger att man kan öva alla tänkbara scenarion, genom detta uppstår väldigt lite ”dötdtid” mellan momenten.

uppdrag och säkrandet av flygplatser och hamnar i området. Vi spelar på att det är fredstid men att det finns vissa hinder och hot på vägen, bland annat i form av mer eller mindre extrema grupperingar som är emot att NBG-förbanden skall sättas in av EU i en konflikthård. Övningen rullar över en längre tid, med bemanning även på natten. Uppgiften kan komma att bli verklig under 2011, då Sverige återigen deltar som ledande nation i NBG, säger Tony Fagerholm.

STABEN MED dess funktioner och olika specialkompetenser och befattningar kan beskrivas som ett ledningsorgan som

hjälper bataljonchefen att fatta rätt beslut. Spindeln i nätet är stabschefen, det är han som drar slutsatserna och samlar informationen.

Borta vid en välstrukturerad whiteboardtavla står stabschefen Fredrik Revelj från 162:a bataljonen, KRAM. Han granskar läget och byter plats på vissa namn på tavlan. Runt omkring honom råder en febril aktivitet. Stabsmedlemmar kommer och går med rapporter. Telefoner ringer. Fredrik Revelj har vanan inne, civilt jobbar han som konsult med att bygga upp just ledningsfunktioner inom företag som kan komma att utsättas för kriser. Han är för tillfället inlånad som stabschef från en annan bataljon.

— Den här tavlan finns inte enligt TOEM. Den har vi tillverkat själva. Vi tycker den fungerar bra då vi får en lätt-hanterlig översikt om läget, det är viktigt att alla förstår hela sammanhanget. Här finns till exempel färdig gjorda UPK:er som vi snabbt kan slänga upp på kartan. Varje befattning i staben har också varsin ruta där vi kan fylla på med information och namnet på den som tjänstgör. På tavlan finns också exempelvis avlösningstider och uppgifter på annat som sker under tid, säger Fredrik Revelj.

Vi avbryts av en högtalarröst som kallar till samling ute i foajén. På en stor tv-skärm uppenbarar sig ett antal personer. De är figuranter ur det uppspelade scenarioet som håller presskonferens om läget på en av de flygplatser som NBG skall utskeppas ifrån. Alla övningsdeltagare tystnar för en stund och lyssnar intresse-rade på vad flygplatschefen på tv-skärmen har att säga. Efter den korta sejourén vänder alla tillbaka till arbetet i de

“**DEN HÄR TAVLAN FINNS INTE ENLIGT TOEM. DEN HAR VI TILLVERKAT SJÄLVA. VI TYCKER DEN FUNGERAR BRA DÅ VI FÄR EN LÄTTHANTERLIG ÖVERSIKT OM LÄGET**

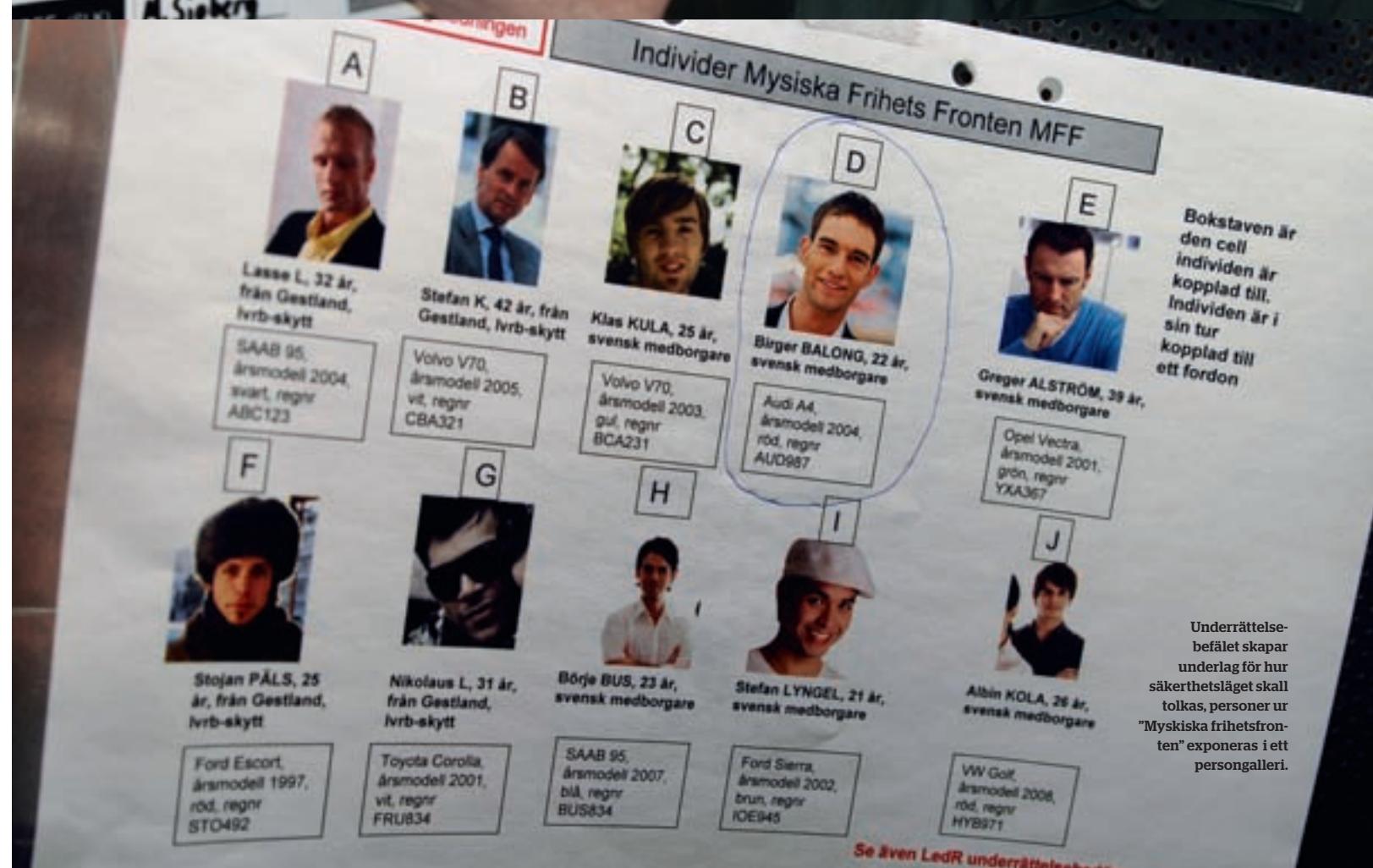
Fredrik Revelj

Det råder en febril aktivitet under de flesta av dygnets timmar på bataljonsstaben. Här 162:a bataljonen, KRAG, under arbete på Ledningscentrum i Enköping.

Stabschefen Fredrik Revelj orienterar sig om läget i stabens själva mittpunkt, whiteboardtavlans. Den ger alla en god översikt om vad som händer i arbetet på de olika befattningsarna.

I Enköping används tv-mediet för att skapa större trovärdighet under övningen.

sma båsen. Telefoner ringer och DART:ar piper från olika håll.

Ledningsträningscentrum håller internationell klass och andra länder har under årens lopp utnyttjat möjligheten att öva här. Scenariot spelas upp av en B-sida genom ett datasystem i vilket det mesta kan simuleras; händelser, stridsvärde, underhållsläge, sjukdomar och eventuella manfall. Det finns också en komplett tv-studio med redigeringsmöjligheter för att kunna göra tv-inslag som ökar trovärdigheten i övningen. Bataljonchefen Anders Wirén från KRAG blir intervjuad av en spelad journalist om läget under NBG:s utskeppning.

– Ja, just nu genomför vi våra uppgifter enligt rådande planering. Inga större incidenter har skett på vägen. Vi hoppas på förståelse från allmänheten vid eventuella stopp i trafiken på grund av den tunga trafiken som just nu rör sig på vägarna i Mälardalen, säger en samlad Anders Wirén framför tv-kameran.

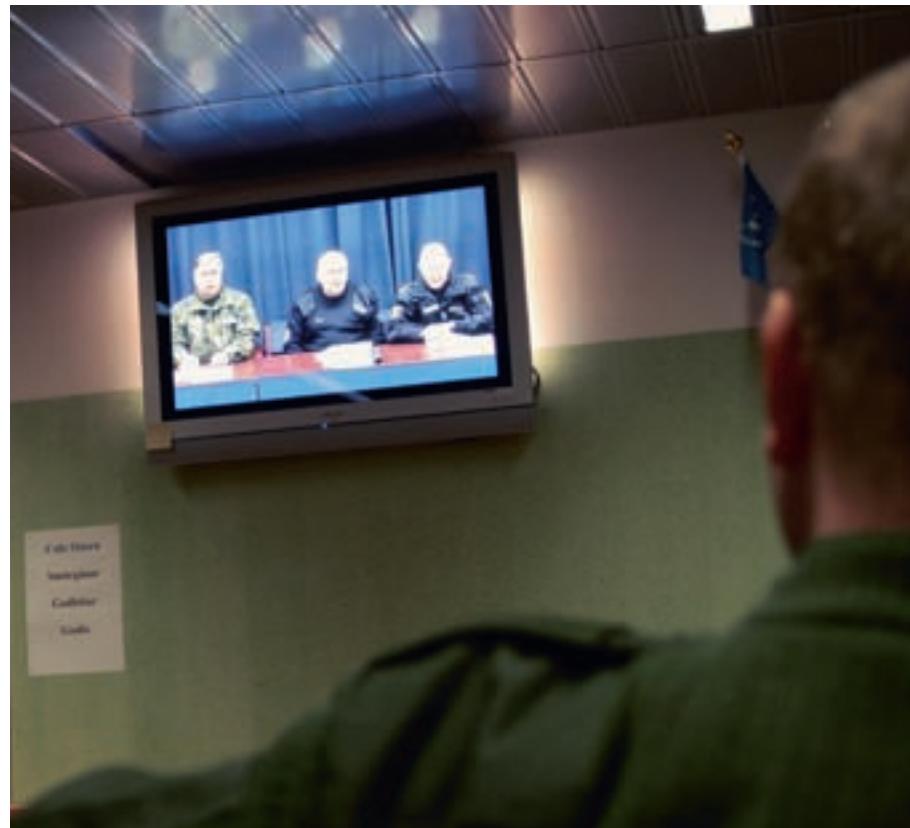
Men läget förändras snabbt. Det ringer i en telefon. Underrättelsebefälet i 162:a bataljonen, Magnus Ohlson, ger bataljonchefen Anders Wirén och stabschefen Fredrik Revelj en snabb orientering och pekar på kartan.

– Det har hittats gömda luftvärnsrobotar av rysk handportabel typ vid den här positionen. Vi misstänker att det är en gruppering ur Myskiska frihetsfronten som har upprättat en vapengömma för att i ett senare skede slå mot NBG. Två personer är gripna av polisen i anslutning till platsen, vi avvaktar vidare information, säger Magnus Ohlson.

162:A BATALJONEN har nu fått order om att avlösa Attundalands hemvärnsbataljon ute på Arlanda. Bataljonchef Anders Wirén tar på sig sin stridsutrustning och skyndar sedan iväg till en orientering i en annan del av övningsanläggningen med chefen Attundaland, Sten Törnsten, som orienterar om läget.

– Vår personals stridsvärde har börjat sjunka, de har varit igång en bra stund nu. Vi ser gärna att 162:a bataljonen avlöser oss så fort som möjligt. Vi kommer självfallet att kvarstanna på platsen till dess att all personal från din bataljon tagit över våra positioner, säger Sten Törnsten.

Pastor Lars Riberth från Medelpadsba-

taljonen har hand om personalvård. Han har lång erfarenhet som präst i Försvarsmakten, bland annat vid forna KA 2 och vid Örlogsförsamlingen i Karlskrona. Han menar att det är positivt att Hemvänet nu får fler pastorer i sina rullor.

– Vi präster fungerar inte bara som själavårdare i den klassiska meningens. Vi besitter också kunskaper i att hantera trauman och organisera stöd till anhöriga och kamrater. Verksamheten inom Hemvänet, har beroende på det aktuella läget, en viss mån av naturlig risk över sig; vapen, fordon och verksamheter ute i terrängen. Förbanden kan en gång dessutom komma att ställas inför väpnad strid. Det är vad vi i viss mån över inför, säger Lars Riberth.

EN KRYMPANDE Försvarsmakt ställer högre krav på att hemvärnets staber ska kunna arbeta enligt samma rutiner som andra förband. Den nya stabsarbetsordningen är också delvis anpassad till den utveckling mot samverkan med andra länder som nu sker, kanske mest påtagligt genom att engelsk signalering införs. Även om Hemvärnets uppgifter finns inom landets gränser. ●

Lars Riberth är pastor i Svenska kyrkan och Medelpadsbataljonen.

– Vi är en mångfacetterad resurs som stöttar personalen i olika situationer, säger han.

"Alla kan vara ett stöd"

Försvarsmaktens psykolog om psykiska påfrestningar.

Under 2009 var antalet aktiva USA-soldater och reservister som tog självmord högre än antalet som dog i strider i Irak och Afghanistan. Posttraumatisk stress, PTSD, anses vara en bidragande orsak till de höga självmordstalen.

När soldaterna från FS 17 i Afghanistan landade på svensk mark före jul välkommades de bland annat av Niklas Wisén som är psykolog på Försvarsmaktens HR-centrum.

– PTSD har hitintills inte utgjort något stort problem för Utlandsstyrkan. Svenska soldater har i stort inte den typen av uppgifter och upplevelser, även om utsattheten ökat. Här hemma har man en uppfattning att har man varit med i strid är man "förstörd", säger Niklas Wisén och påpekar att inte alla upplever strid som negativ.

ATT FS 17 bestått av soldater som tidigare tjänstgjort i NBG har gjort att de fått en inövad grundtrygghet.

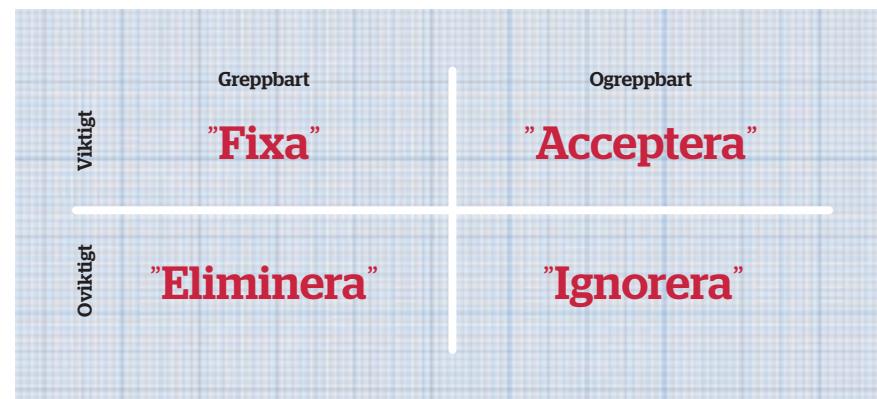
– De erfarenheter som soldaterna förmedlar visar på att soldaterna har känd sig utrustningsmässigt, numerärt och taktiskt överlägsna under striden. De har agerat som de lärt sig och sett att utrustningen fungerat. Det har snarare varit en moralhöjare. Men det finns individer som inte känner så.

Vad är PTSD?

– Det är en ständigt pågående debatt kring begreppet. En mängd olika kriterier ska vara uppfyllda. Hur de tolkas kan variera liksom symptomen hos individen, säger han och drar paralleller till debatten kring ADHD.

Lite generellt kan man beskriva det som att du ska ha upplevt rädska för eget eller närmiljöns liv, den egna upplevelsen är central. Det kan även vara exponering för avlidna eller svårt skadade. Symptomen är bland annat tydliga och påträngande minnesbilder, "flashbacks". Men bara en tredjedel av dem som utsätts för vad man objektivt beskriver som en utsatt situation utvecklar PTSD. Du kan dock uppleva

Så hanterar du stressiga situationer

1. Identifera vad som skall göras. Avgör "greppbart" alternativt "ogreppbart". Acceptera det du inte kan kontrollera och spela med i stället för emot. Fokusera på det du kan kontrollera, vilket är din attityd och hur du ser på saker.

2. Omtona situationen. Öva "optimism". Hur användbar (konstruktiv) är din tolkning av situationen. Utstråla självkänsla: kroppshållning, kontroll och motståndskraft.

Se bra händelser som:

- **Permanenta, ej slumpen**
- **Universella, inte specifika**
- **Interna, inte externa**

 och dåliga händelser som det motsatta

3. Balansera Stress och Återhämtning. Missionens längd, ledarskap, rehabilitering liksom familj och sociala faktorer kan leda till stress. Exempel på saker som bidrar till återhämtning är goda matvanor, avslappningsövningar, fysisk träning, att ha kul och egen tid.

traumatiska situationer som hänger kvar och påverkar dig utan att få PTSD.

Det finns även andra former av stress som kan påverka soldater, såsom ett varmt klimat och tristess. Det vardagliga nötanget som kommer sig av att bo på begränsad yta, att ha begränsad handlingsfrihet och vara långt från nära och kära gör att det exempelvis kan uppstå konfliktsituationer. Under lågitensiva insatser med monoton och tråkiga arbetsuppgifter påverkas man mer av vardagen, och vad som hemma är ett litet problem kan växa till något allvarligare. Det kan i sin tur leda till nedstämdhet, förändrad självbild, att man blir lättirriterad och mindre tolerant.

Niklas Wisén poängterar att man inte kommer vara samma person som innan

utlandstjänsten, det går inte att komma tillbaka till ruta noll.

– Öppnar man en dörr så har man kvar erfarenheterna och upplevelserna när man kliver ut på andra sidan. Vill man inte ha det ska man inte öppna dörrarna.

– Mognad är en skydds faktor, då kan man sätta sig själv och andra i ett sammanhang. Vi försöker väcka reflektioner hos soldaterna innan de åker, hur reagerar jag och vad är normalt för mig? Hur har andra erfarenheter påverkat mig?

Det finns ett stort mörkertal när det gäller psykiska besvär efter utlandstjänst, eftersom en del söker hjälp på annat håll eller struntar i det. Ibland är det folk som hör av sig efter lång tid, när situationen inte längre är hållbar.

Niklas Wisén är officer och psykolog.

– Vi försöker minska tröskeln för att höra av sig. Det kan räcka med sömnsvårigheter som påverkar din livskvalité.

Vid hemkomsten har man gruppssamtal, men effekten av dem beror på hur öppna man varit i gruppen. Efter FS 17 gjorde man även en "screening" av de som inte haft individuella samtal. Soldaterna får då fylla i två formulär och man mäter ångest, nedstämdhet och gör en traumaskattning tillsammans med soldaten.

När ska man börja ana oråd?

– Vid återträffarna efter tre till sex månader ska man ha återanpassat sig. Att sova oroligt i tre veckor efter hemkomsten är ok, men inte efter fyra månader.

Ett problem vid hemkomsten är arbetslöshet. Det finns soldater som gjort värnplicht och sedan gått med i NBG och FS 17, vilket gjort att de i princip varit borta från den civila arbetsmarknaden i 3,5 år.

– Många hade förhoppningar om att få fortsätta och det är inte speciellt meriterande att ha gjort utlandstjänst. Det är inte Försvarsmakten som skickar soldat-

FOTO NICKLAS GUSTAFSSON / FÖRSVARETS BILDBYRÅ

erna utomlands, det är Sverige. Det är Sveriges ansvar att ta hand om dem när de kommer hem. Samhället i övrigt måste kunna stötta, genom att värdera insatsen.

Niklas Wisén poängterar att Försvarsmakten har ett ansvar att ge förutsättningar som skapar relevanta förväntningar inför utlandstjänsten. Vi lever till vardags i en omhändertagande miljö som ibland kan frånta oss incitamentet att göra väl grundade egna riskbedömningar.

MAN KAN ÖVA UPP sin egen motståndskraft, eftersom du själv väljer hur du tolkar en situation.

– De flesta av oss kan hantera icke-psykologiskt välbefinnande. Många har förväntningar att vi ska må bra jämt men

vardagen är inte så. Vi måste ha acceptans för att man får dåligt.

Även i Hemvärvnet kan man utsättas för obehagliga situationer.

– Är man inte beredd på att hitta en död person i skogen ska man inte gå på eftersök. Det är viktigt att vara förberedd, annars blir det ett bryskt uppvaknande.

KAMRATHJÄLP ÅR något han förordar, och det behöver inte bara vara vid negativa händelser och upplevelser.

– Det är alltid bra att ha avstämningar, något som inte är krishantering. Ibland är vi rädda för att samtala. "Jag är ingen psykolog" säger folk men det handlar mer om medmänsklighet, att reflektera och lyfta fram funderingar. Alla kan vara ett stöd. ●

Så skall uniformen bäras

Vi redar ut vad som gäller i djungeln av bestämmelser.

Mössor. Fältmössa, m/90, baskermössa Hemvärn, pälsmössa m/59 och hjälvmunderlag 90.

Hjälvmunderlaget får inte användas som huvudplagg eller halsduk utanför tjänst i stridsutrustning. Bruk av basker till stridsutrustning är olämpligt.

Uniform m/90. Vid bärande bör översta knappen på jackan vara oknäppt och dragkedjan något neddragen så att kragen kan vikas ned symmetriskt. Alla fickor stängda. Endast av Försvarsmakten tillhandahållna livrem/ byxbälte får användas synligt.

Kragspeglar och mössmärke. Hemvärnets truppslagstecken bärts på kragan. Grad anbringas på vänster kragsnibb, även meniga soldater bär streck efter tjänsteår. På fältmössa m/90 och pälsmössa m/59 bärts mössmärke från sergeants grad och uppåt.

Märken (vänster arm). Ditt förbandstecken skall bäras sex millimeter under flaggan.

Märken (höger arm). Endast ett utbildningstecken på höger ärm 30 mm under ärmsömmen. Några exempel på detta är Kustjägarmärket eller EOD. Förbandstecken från ditt värnpliktsförband eller utlands-tjänst får inte bäras.

Tröjor/skjortor. Tröja m/90 grön (får ej användas som ytterplagg) och tröja m/87 grön. Du får bära fältskjorta m/59 som ytterplagg med eventuell grad på vänster bröst, gäller ej fältskjorta 90.

Underkläder. T-tröja grön får användas som ytterplagg i samband med att lätnader i

klädseln krävs. Grad skall vara anbringad som på skjorta m/59 vid kaserntjänst.

Skor. Marschkänga 90 och marschkänga vinter samt stövel 90 k får användas. Privata marschkängor av svart slätt läder får användas efter godkännande av kompanichefen. Viss verksamhet kräver dock skyddsklassade kängor.

Handskar. Av Försvarsmakten tillhandahållna handskar, exempelvis stridshandske 2000, används i första hand. Tumvantar frotté och tjock bärts endast med tumhandske 90 om väderleken kräver det.

Namnbricka. I dag får namnbrickan bäras synlig även i publika sammanhang.

Visste du att?

Håret. Om du har längre hår än till kragan så skall detta samlas i en flåta, hästsvans eller hårknut med hjälp av ett diskret hårband eller hårnålar. Vid vissa tillfällen krävs hårnät av säkerhetsskäl.

Sömmad. Märken skall endast sys fast på uniformen, du får inte limma eller häfta på dina tjänstetecken. Du får heller inte egenmäktigt ändra något på uniformen.

Baskern. Baskermössan skall bäras med kantremmen 2–3 centimeter över ögonbrynen. Baskertecknet skall sitta rakt över vänster öga. Baskern får bra form om man blöter upp den med varmt vatten och formar den på huvudet. Rulla ihop den till en "korv" och låt torka.

Text: Richard Kjaergaard

Illustration: Gunvor Ekström

Patrik Laestadius vet hur man ska bärta uniformen.

Han är förvaltare av Sveriges militära arv

Patrik Laestadius är en av dem som arbetar med uniformsbestämmelserna inom Försvarsmakten. Han menar att uniformen är ett varumärke och att vi alla måste våga konfrontera våra kamrater om de inte bär utrustningen på rätt sätt.

Varför är det så viktigt med likriktad klädsel?

– Uniformen är ingen rättighet, utan en skyldighet som Sveriges politiker har pålagt oss militärer att bära. Uniformen gör oss automatiskt till representanter för våra förband och Försvarsmakten. Det ligger både på oss själva och på chefer att rätta till saker som inte stämmer. Självklart, när vi flyttar ”tunga stubbar i skogen” så anpassar vi klädseln, säger Patrik Laestadius, som har ett förflytet som trupputbildare i jägar- och spaningstjänst.

DEN PERSONLIGA MATERIELEN som hemvärnssoldaterna kvitterar ut idag är en av världens bästa. Åndå kompletterar vissa soldater sin utrustning, bland annat genom köp hos privata företag.

Varför får jag inte använda materiel som jag köpt själv?

– Försvarsmaktens nya insatstänk medför automatiskt ett större arbets-skyddsperspektiv. Grejerna skall kunna

användas i fred så väl som i insats. Förbanden skall också kunna sättas in på kort tid. Den utrustning som tilldelas soldaten är testad och godkänd efter de premisser som förbanden skall verka i. Andra persedlar som m/90 lätt är heller inte tilldelade Hemvänet och får inte användas.

FÖRSVARSMAKTEN HAR UNDER åren haft en uppsjö med märken som sett ut på olika sätt. Detta har sin förklaring i att förbandscheferna tidigare kunde bestämma hur dessa skulle utformas. Patrik Laestadius deltar nu i arbetet med att likforma Hemvänet bataljonsmärken efter en mer fältmässig ordning. Främst skall de gamla nedlagda regementenas heraldiska tecken

användas, färgerna blir genomgående grönt och svart. Hemvänet bataljoner förvaltar idag 70 procent av Sveriges militära arv, en viktig uppgift som hjälper till att bygga Hemvänet förbandsanda än mer.

Får jag bärta märken och baskrar från värnplikts-tiden i Hemvänet?

– Nej, om det inte rör sig om ett specialutbildningstecken som exempelvis EOD eller Kustjägarna, de finns också i en mässingsvariant för m/87. Den enda personalkategorin som får använda andra truppslagsmärken inom Hemvänet är reserv- och yrkesofficerare. Inte heller utlandsstyrkans märke är tillåtet. Det är dags att tänka till, vem är jag lojal emot, min nuvarande hemvänsbataljon, eller förbandet där jag gjorde värnplikten? Det är dags att känna en större stolthet för Hemvänet. Förbanden har idag en hög ”svansföring” inom Försvarsmakten.

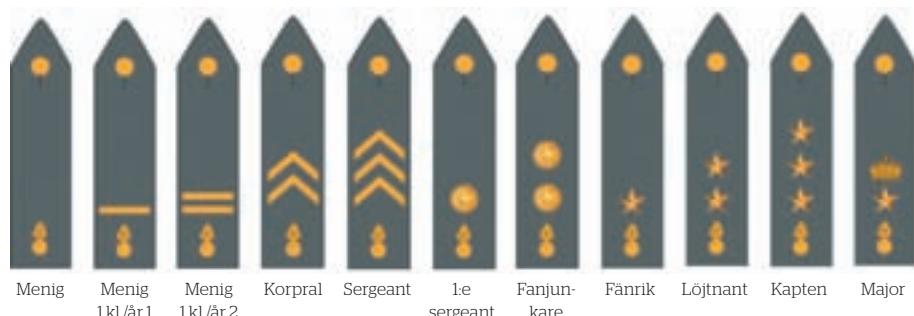
Kvinnor har funnits i Försvarsmakten sedan tidigt 1980-tal, varför finns det inga underkläder till dem?

– Kvinnorna var tidigare antalsmässigt ganska få inom Försvarsmakten, därför fick de ett klädbidrag till underkläder. Nu har tjejerna blivit fler och grejerna skall klara en ”skarp” insats på ett helt annat sätt. Underkläder är under anskaffande.

Hur ligger det till med tidigare ”erhållna” grader?

Grundläggande är att man har grad efter den befattning man verkar i. Det spelar ingen roll vilken typ av kompetensnivå du besitter från förr. Inom kort kommer även anställda officerare inom Försvarsmakten med förvaltningsuppgifter att byta till specialistofficersgrader, stjärnkappar i stället för stjärnor. Grader är egentligen ingenting som är magiskt på något sätt, det är en angivelse på vilken befattningsnivå i organisationen man tjänstgör i. Alla befattningar är lika viktiga. ●

Grader i Hemvänet

Några av de första fallskärmsjägarna, i brittiska kamouflagjackor modell Denison. Bildkälla: FJS

KULTUR / RECENSION

Lär dig mer om den nordiska eliten

itteratur om elitförband är inget nytt. Utomlands, företrädesvis i Storbritannien och USA, kommer det en jämn ström av böcker. Även i Sverige har det tidigare producerats böcker som "Sjölundsgossar". Men det här är någonting nytt. Elitförband i Norden är ett samlingsverk över de nordiska ländernas militära elit där författaren tar med oss på en resa i tid och rum över Sverige, Danmark, Finland och Norge. Förbanden är aktiva i nutid eller nära nutid vilket gör att boken känns aktuell, med beskrivningarna av de historiska banden blandas dåtid och nutid på ett smakfullt sätt.

AV NATURLIGA SKÄL får Sverige en stor plats i boken. Författaren redogör för de olika jägarförbanden som har fungerat som utbildningsplattformar för krigsförband. Men även andra typer av förband

med elitinriktning, som till exempel Röjdjärkarna och Tolkskolan, är med. Här kommer även Hemvärnets underhållsekopanier med. Jag låter det passera som ett olyckssfall i arbetet då jag från min horisont inte klassificerar dem som elitförband, och undrar samtidigt varför inte brigadspaningskompanierna finns med i boken.

Ett rikt bildmaterial bidrar till läsvärde i denna välskrivna faktabok.

Gustav Andersson

FAKTA:

Titel: Elitförband i Norden
Författare: Lars Gyllenhaal
Förlag: Bokförlaget Fischer & Co

Militär Historia i tidningsform

Måste man vara MÖP (militärt överintresserad person) för att läsa militär historia? Nej! Militär historia utgör alltid en del av den totala historien. Världen är sådan. Däremot beror det på hur man presenterar och värderar händelser och omväld.

Två nya svenska tidningar med militär och krigshistoria som tema tävlar nu om vår gunst:

- Militär Historia, utgiven av förlaget Historiska media i Lund.
- Krigens Historia, utgiven i samverkan med Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek.

Båda har seriösa ambitioner och som militärt intresserad har man bara att hoppas på en tävling som ej mynnar i spekulation.

Lars Brink

Underhållande romersk soppa

Legionären är den första delen i brittiske författaren Simon Scarrows storsäljande romanserie Silverörnen. Åventyrsböckerna har den smått intellektuelle romerske soldaten Cato och hans burduse kollega Macro i huvudrollerna. Här vankas det strider i Germaniens skogar, fälttåg i Britannien, illasinnade förrädare, vackra slavflickor och ett hemligt uppdrag från kejsar Claudius själv. Kort sagt, full fart hela tiden.

Det finns en hel del att invända emot boken. Detta till trots är den ofta förvånansvärt underhållande och ganska harmlös med mycket fart och fläkt. Perfekt på semestern. För den som tycker om grabbiga äventyr vill säga.

Joachim Brink

"Lekvattnet 1943" höjde Hemvärnets status

En skarp insats under Andra världskriget med hemvärnsmanen inblandade kom att gå till historien eftersom den fick stor politisk uppmärksamhet.

Den 24 februari 1943 nödlandade ett tyskt militärplan vid Rönnberget någon kilometer från Lekvattnets kyrka i Värmland. Den hemmavarande 17-åriga hemvärnsmannen Nikolaus Andersson på gården Hag drog snabbt på sig uniformen, tog med sig gevär och skarp ammunition och satte fart mot olycksplatsen. På vägen larmade han fadern till en jämnårig hemvärnskollega. Fadern krängde på sig sonens uniform och följde efter. Planets tyska besättning och passagerare hade ännu inte debarkerat planet när hemvärnsmannen anlände; han höjde sitt vapen och kommende-

rade på svenska: "Gå ner från planet!" Planets chef, en löjtnant, stegade fram och begärde att få bli visad till en telefon. Löjtnanten eskorterades till militära myndigheter i Lekvattnet medan Nikolaus Andersson bevakade de övriga. Efterhand tog ett beredskapsförband över.

Ett tyskt plan som hade flugit från Finland, över Sverige på väg till Oslo, var en känslig fråga 1943. En pressdebatt uppstod. En riksdagsledamot ställde en fråga till försvarsministern som den 24 mars kunde redovisa att planet hade haft tillstånd att passera svenska territorium. När det framkom att planet var ett beväpnat transportplan, två kulsprutor upptäcktes, följde ytterligare pressdebatt och den militära beredskapens effektivitet ifrågasattes.

DEN UNGE hemvärnsmannen Nikolaus Andersson blev däremot medaljerad för sin insats. Rikshemvärnschefen Gustaf Petri reste till Lekvattnet med en special-

medalj, egentligen en tävlingsmedalj med särskild inskription. Nikolaus Andersson hade uppträtt på ett sätt, "med rådighet och mod", som hedrade både honom och Hemvänet.

Lars Brink Fil lic, militärhistoriker

FAKTA:

Nära Norge.

Lekvattnet
ligger i Värmland,
1,5 mil från
den norska
gränsen.

Det nödlandade tyska kurirplanet av typen Ju 52/3m.

Foto ur boken Nödlandning av Bo Widfeldt och Rolph Wegmann.

INSÄNDARE / #1-2010

Ingen strykklass!

Många utbrast nog äntligen efter beslutet om att göra om 20 timmars soldaten till fyradygns. Äntligen får vi övningstiden så att vi kan bygga fungerande förband. Äntligen kan vi genomföra riktiga övningar. Äntligen kan vi slippa tillhöra strykklassen.

Vissa av oss sneglade nog också på åttadygnskontraktet och funderade på att ta steget. Tänk om jag kan få hela min grupp eller platon att växla upp? Huvudelen av förbandet har fått hem sina kontrakt i dagarna så vi vet inte hur det kommer att se ut.

DÄREMT FINNS DET ett stomprogram och planläggningen inför KFO:n är i full gång. Jag blir dock betäksam när jag hör vad som sipprat ut om årets huvudövning. Det är ett befattningsår i år så huvuddelen av övningen kommer att bli som det gamla utbildningsåret inklamt under fyra dagar. Det blir omförordnande skyddsvakt, sjukvård och en 20 timmars objektsövning med avslutande pangpang.

Förutsättningarna för vår egen åtta timmars övning är att inga ammunitionskrävande vapen får användas. KSP:n får stanna hemma.

Okej, lika för alla då? Nej, åttadygnssoldaterna omförordnas utanför KFO/SÖF-programmet. En platon ska delta i Rikshemvärnschefens övning med sina nya bandvagnar 206. Övriga ska väl

skydda med sina granattillsatser på någon MOUT-anläggning eller liknande.

Som chef i ett 20-timmars förband så får man släss för varje övningskrona och varje patron, medan insats skjuter fullbumpa på fullbumpa och kilometervis av KSP-band långt från hemorten.

Jag trodde i min enfald att det skulle bli slut på den styvmoderliga behandlingen i och med ökad övningstid men hör ideligen anmärkningen av typen, "Vanliga hemvärnet klarar nog inte ...". Man kan nästan fylla i vilken vanlig militär verksamhet som helst. Lära sig nya PEK:en, fylla sina kontrakt. Skjuta skyddsvaktsprovet med fler än en soldat per skjutledare, etcetera. Tyvärr verkar uppdelningen i A- och B-lag bestå.

VID SENASTE CHEFSMÖTET diskuterades på fullt allvar hur man ska göra med de som eventuellt väljer att skriva på "fel" nivå. Tänk om Kalle och Lisa tänker att de vill vara med nu när det satsas på Hemvärnet. Tänk om hela förband följer generalens uppmaning och väljer att växla upp!

Den här uppdelningen i Hemvärn och Nationella skyddsstyrkorna gör mig förbannad. Jag vill minnas att det senare är ett namn som är antaget av Hemvärnet och betyder samma sak. Nu har politikerna och Försvarsmakten stulit vårt tilltalsnamn och givit det en ny betydelse. ● **Lars Fredriksson**

i framtidens
yrkessoldater?

Jag bestämde
mig för att ta upp
frågan med vår
överbefälhavare
och ställa det på
sin spets för att
se hur man ser
på detta. Jag

blev både förvånad och glad när
ÖB själv svarade på de frågor jag
ställde. Av hans svar framgår det
klart och tydligt att Hemvärnet är
en del av försvaret, det är inget att
diskutera. Att uttrycka sig negativt
om en annan del av försvaret är
något som strider mot den värde-
grund som råder och det är oacceptabelt.
ÖB skriver också att den bild
som finns av Hemvärnet både i och
utanför försvaret är förlegad och
att han själv har sett de framsteg
som gjorts under flera år.

Det som gör mig ytterligt glad
är att vår överbefälhavare ger sig
tid att svara personligen. Det är av
stor vikt att den högsta ledningen
engagerar sig i att ändra attityd
ute på regementena och för-
banden om det skall finnas
en möjlighet till rekrytering
i framtiden. Casper Borgström

Vad tycker du? Skriv din egen insändare:
www.tidningen.hemvarnet.se

En del av försvaret?

Att Hemvärnet blivit en allt viktigare del av vårt lands försvar är det väl ingen av oss som är med som tvivlar på. Men hur ser inställningen till Hemvärnet ut hos de yrkesverksamma officerarna och soldaterna som i dag och i morgon skall ingå och utbildas i Försvarsmakten?

Det är min uppfattning att det fortfarande finns förakt och nedlätenhet från många officerare. Givetvis så är inte Hemvärnet utan skuld i att det finns en skev uppfattning inom Försvarsmakten, men att dra alla över en kam stämmer inte med den skolning och de värderingar som man ska ha när man jobbar inom försvaret.

Hur skall vi inom Hemvärnet kunna rekrytera personal när en negativ bild sprids i de egna leden till de som gör värnplikten och som

Mindre antal, en effektiv ökning

Man minskar inte Hemvänet, man har ambitionen att öka det. Och givetvis får man möjligheten att spara eller omfördela pengar, så att kostymen slipper sitta med dålig passform. "Tomma" förband och "nollar" kostar också pengar.

Hemvänet skulle bestå av 60 bataljoner på cirka 30 000 soldater. Av dessa gör ungefär 13 000 sina kontrakt varje år, därutöver ungefär 5 000 som gör del av sitt kontrakt, allt från en timme upp till strax under avtal enligt föregående modell.

Detta gör ett hemvärn innehållande någorlunda aktiva i runda slängar 18 000 man, resten är "nollar" eller tomma platser i förbanden. Ungefär 10 000 tomma befattningar, som varje år ska finnas med i systemet, administrativt och när det gäller materieltilldelning, alltså ungefär 20 bataljoner.

20 "tomma" bataljoner, som bara kostar pengar, visst kan man spara dessa pengar, eller fördela ut på resterande 40 bataljoner, eller varför inte fördela dessa "pappersbataljoners" materielbehov till de bataljoner som innehåller personal.

Blir då hemvänet så mycket mindre, när man drar ner till 40 bataljoner?

Klart vi blir vassare, när vi har för-

månen att öva i fylda förband. Blir det lika stora materielinköp för att alla skall få ny utrustning, kanske kan vi till och med få den snabbare? Klart man kommer spara pengar, men inte på oss som redan är med, utan på dom som kvitterade ut utrustningen, blev placerade i förbanden men aldrig dök upp.

Nu får vi chansen att från ett ganska gynnsamt läge, öka från cirka 13 000 man upp till 22 000 man.

Jag tycker vi ska sluta prata om ett

mindre hemvärn och nedläggningar av 20 bataljoner, nu tycker jag vi ska börja fundera på hur vi ska öka antalet hemvärs-soldater för att fylla de 40 bataljoner som finns så att vi blir ett anpassat hemvärn som klarar av att leverera det regering och riksdag har beställt.

Jag ser fram emot att för första gången öva med ett fulltaligt kompani på 202 personer under fyra gånger fyra dygn, tror inte att den drömmen är så värt långt borta. ● Jonas Andersson

Mindre antal – men vassare

Att gå från 60 hemvänsbataljoner till att bli 40 bataljoner innebär mer respekt. Vi blir helt enkelt så mycket vassare!

Vi är ett modernt hemvärsförband i jämförelse med för 45 år sedan eller ännu tidigare. Men då Försvarsmakten har fått kravet på sig av sig Riksdagen/Regeringen att kunna leverera snabbt insatta

förband så vore det väl konstigt ifall inte det även skulle omfatta hemvänsförbanden ...

Vi kan inte ha en massa bataljoner eller kompanier som inte uppfyller de krav som ställs, bara för att just få vara en bataljon mot kompani. Och visst, genom förtydligande av kraven på de olika befattningarna i de 40 bataljoner som skall bli, så är ju förhoppningen att man får rätt befattningshavare på rätt uppgift i rätt tid. För att vi ska kunna lösa våra uppgifter så som hemvänsförbanden ser ut idag, ja då måste vi ta till

en drastisk åtgärd. Gilla läget - gör ditt bästa.

Stefan Larsson

Ett sätt att spara

Färre bataljoner behöver inte betyda att vi blir effektivare. Stefan Larssons intressanta inlägg i debatten om 40 hemvänsbataljoner får mig att fundera. Jag tror att minskningen av bataljoner i Hemvänet handlar om något helt annat, än ett militärt beslut som bygger på ett behov.

Författaren menar att åtgärden

med att bli färre bataljoner i Hemvänet är ett sätt att effektivisera och bli vassare. Jag ser inget av det, i alla fall inte i min egen bataljon. Tror snarare det är ett sätt för politiker/försvarsstabens att helt enkelt spara pengar.

Ska Hemvänet bli effektivare, behövs mer övningstid och att vi hemvärmän deltar i de aktiviteter som cheferna planerar. Övning ger ju färdighet, det brukar alla vara överrens om. Och när det gäller kraven som Hemvänet ställer på den enskilda bör de bli bättre.

Kent Sundvik

12-13 JUNI 2010

Internationell 2-dagars march med sträckorna
10 km, 25km och 40 km.

"Upplev Göteborg med en annorlunda sightseeing"
få bra motion och en medalj på köpet.

www.elfsborgsmarchen.se

TAPTO / KORT OCH GOTTA

Korsord #1-2010

KVÄLSENÖJEN	MASKERAD HJALTE	↓	↙	REKLAM? JAG TRODDE ATT JAG SKULLE ÅKA ...	UPPGIFTER
STANDARD OPERATING PROCEDURES					
ANAS ILLA-VARS-LANDE					
MILITÄR-ANLÄGGNING MED 51		↙			
⇒				BRUKAR BAGARE	STÄNKA LITE
STRIDS-LINJE	SES OFTA I BUREN TJANA SITT LAND	↙		KANSKE 35 MAN NORSKT JAG	BERTIL LUES
SLÄPPER SKIVOR					KNOP OCH SLÄS SÅS ÖVER
HAR VÄL 91:AN-LASAREN					ÄR TECKNAD KORN
ÄR RANDIG DÄR BAK	HAR MÅNGEN FLYKTING			PERNILLA PÅ DUKEN GÖR ELEV PUTT	
ORT OCH TRO					HAR OFTA TIGER BÖRJAT PÅ
					BEHÖVER SOLDAT FRED PÅ JORDEN?
PRESISERAR STOCK BONDCHEF	ÄR VÄL MANDELS UNIFORM SKA DRA			KAN PATRULL	FREDLIG SAN SUU KYI HAR CHEF
BRUKAR SOLDATER I FÄLTATA		↓	↖		HAR CENTRAL PLATS I PERMIS
KAN SKADAD SOLDAT FÅ					BABYLONISK VATTENGUD
					LÄGGER SKYTT PONERA

Facit till korsordet och Gissa årtalet hittar du på www.tidningenhemvarnet.se!

GISSA ÅRTALET

Lägg samman första siffran i den militära beteckningen (OBS samma land).

= 19 —

Ledtråd: Årtalet överensstämmer med krigsutbrottet mellan en Östersjögranne (militärmaterielens ägare) och Polen.

91:an

Prenumerera på 91:an,

Sveriges mest blå-

gule soldat! Besök oss på
kundservice.egmont.se

HALT!
Viktig information
följer!

Du som läsare av Hemvärnets
tidning får prova:

3 nr av 91:an för ENDAST 99 kr.

**Vi bjöder dessutom på ett
nummer extra utan kostnad.**

Skicka ett sms till 72772 med texten:
cos ni105451 namn adress postnr ort
för att starta en prenumeration 3 nr 99 kr
+ ett nr extra utan kostnad.

SMS:et kostar 1 kr + ev. operatörsavgifter.
Du måste vara 18 år eller ha målsmans tillstånd för att få beställa.

Ni har alltid 14 dagars returrätt, allt ni betalar är returporto. Egmont Kärnan AB
behandlar kunduppgifter med modern informationsteknik och lagrar dessa för att
kunna fullgöra kundrelationen samt att lämna erbjudanden för egena och andras
produkter.

Erbjudandet gäller t o m 2010-12-31 och endast nya prenumeranter i Sverige.

**För att ge bort en prenumeration eller teckna en helårs-
prenumeration, gå in på www.kundservice.egmont.se**

**Upplev Sveriges mest blågule soldat
och var med om en skratt-attack!**

Kampanj!

Vid köp av UltraFire A10
får du 1 st. batteri 14500,
1 st. laddare & hölster
på köpet!

Erbjudandet gäller
t o m den 31/3-10

295:-

**Bli upplyst: Besök vår hemsida
www.ultrafire.se och handla i vår webshop.**

**Högenergilampor, fick-
lampor, eftersökspaket
och mycket mer!**

Produkter av hög kvalitet till rätt pris! Utprovade och
testade i samarbete med vaktsbolag, militär & jägare.

Light up your world
UltraFire

POSTTIDNING

Avsändare: Tidningen Hemvärvnet, 107 85 Stockholm

Fel adress? Om din tidning kommer med fel adress, uteblir eller skickas till dig, trots att du lämnat Hemvärvnet, ska du i första hand vända dig till din utbildningsgrupp för rättelse, inte till tidningens redaktion. Detta gäller ALL krigsplacerad personal, både hemvärvnsmän och avtalspersonal. Glöm inte att anmäla flytt till Skatteverkets folkbokföring.

Hemvärvnet 70 år Jubileumsboken är klar!

Boken som är på 264 sidor är rikt illustrerad och ger en underhållande och lättläst bild av både dagens Hemvärvnet och dess historia.

Du får en nyproducerad cd med musik av Hemvärvnets musikkårer och boken "Hemvärvnsgubbar och veteraner" på köpet. Allt för 320 kronor, inklusive porto, vid leverans inom Sverige.

Iboken finns: ✓ Historia ✓ Fakta ✓ Tidsaxel ✓ Framtid ✓ Underrättelsekompanier ✓ Marina hemvärvnet/SVK RF
✓ Hemvärvnets stridsskola ✓ Stöd till samhället ✓ Tidningen Hemvärvnet ✓ Hemvärvnsrörelsen och medinflytet
✓ Ungdomar ✓ Veteraner ✓ Musikkårerna ✓ Försvarsutbildarna ✓ Svenska lottakåren ✓ Bilkåren ✓ FRO
✓ FMCK ✓ FFK ✓ SRK ✓ SBK ✓ Kåseri

Boken beställer du på www.hemvarnsboken.se

Vi skickar sedan ut en faktura när boken levereras till er.

Vill ni köpa fler än 10 exemplar till ett lägre pris?

Kontakta Pia-Lena Jansson på 08-788 9715 eller pia-lena.jansson@mil.se.